

Serényfalva Környezetvédelmi Program 2005 I. kötet állapotrögzítés

" A természeti örökség és a környezeti értékek a nemzeti vagyon részei, amelyek megőrzése és védelme, minőségének javítása alapfeltétel az élővilág, az ember egészsége, életminősége szempontjából; e nélkül nem tartható fenn az emberi tevékenység és a természet közötti harmónia, elmulasztása veszélyezteti a jelen generációk egészségét, a jövő generációk létét és számos faj fennmaradását."

(A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény preambuluma.)

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezető	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
1.1. A program készítésének előzményei, elvei	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
1.2. A programkészítés módja	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. A környezet állapotának bemutatása	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.1. A környezeti elemek állapota	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.1.1. Levegő	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A vizsgálati terület mértékadó meteorológiai viszonyai	
Rendelkezésre álló adatok és információk	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A környezeti levegő minősége, emissziós helyzet értékelés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Pollen	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.1.2. Vizek	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Felszíni vizek állapota	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Felszín alatti vizek	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.1.3. Föld	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.2. A települési és az épített környezet állapota	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.2.1. Települési környezet	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A települési környezet tisztasága	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Hulladékkezelés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Kommunális szennyvízkezelés, - gyűjtés, - elvezetés, - tisztítás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Csapadékvíz-elvezetés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Ivózellátás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A lakossági és közszolgáltatási (vendéglátás, településüzemeltetés, kiskereskedelem) eredetű zaj-, rezgés- és légszennyezés elleni védelem	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Zöldterület-gazdálkodás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Helyi közlekedésszervezés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Energiagazdálkodás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításának és a környezetkárosodás csökkentésének településre vonatkozó feladatai és előírásai	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Lakossági környezeti tudat- és szemléletformálás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az emberi egészség alakulásának környezeti összefüggései	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.2.3. Épített környezet	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.3. A természet állapota	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.3.1. A település határában található, természetvédelmi szempontból értékes területek	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.3.2. Javaslatok	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Hulladékkezelés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Égetés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Szennyvízkezelés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Területhasználat	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Települési környezet	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
További általános élővilág-védelem	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.4. Önállóan kezelt hatótényezők	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.4.1. Hulladék	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.4.2. Zaj és rezgés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Követelményrendszerek	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Ipari jellegű zajforrások	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Közlekedési zaj	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.4.3. Környezetbiztonság	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.5. Közvélemény-kutatás	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

1. Bevezető

1.1. A program készítésének előzményei, elvei

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. 46.§. (1) bekezdés b.) pontja a helyi önkormányzatok számára feladatként határozza meg azt, hogy a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal, valamint a település rendezési-fejlesztési terveivel összhangban önálló környezetvédelmi programot dolgozzanak ki.

A jogszabály a program bizonyos tartalmi kereteit meghatározza, ugyanakkor nem állapít meg konkrét időtartamot, melyen belül a programot el kell készíteni.

A törvényi kötelezettség mellett morális kötelezettség is hárul az önkormányzatokra, illetve a program megléte számos pályázat esetén előfeltétel.

Környezetünk védelme, a természeti értékek megőrzése napjainkra életünk meghatározó részévé vált. Ennek alapvető oka egyrészt a gazdasági tevékenységek által a környezetbe kibocsátott szennyező anyagok növekvő mennyisége, másrészt a hosszú távon nem fenntartható gazdálkodás következtében a természeti erőforrások egyre gyorsabb ütemű felhasználása.

Mindezek eredményeképpen - a gazdasági változások előnyös vonatkozásaival párhuzamosan - szinte minden környezeti elem állapota romlott és ez már a használatokat is gyakran korlátozza. Ugyanakkor a megfelelő környezeti feltételek nélkülözhetetlenek a jelen és jövő nemzedékek egészséges életének, jólétének biztosításához, az élővilág fennmaradásához. A társadalmi-gazdasági feladatok végrehajtásával párhuzamosan, azokkal együtt szükséges a környezetvédelem problémáit megoldani.

Községünk lakosságának körében jogosan fogalmazódik meg az igény, hogy egészséges környezetben éljenek, ezáltal jobb életminőséget biztosítva a jelen és jövő generációk számára. A remélt fejlődés és vágyott pezsgő gazdasági élet, az emberi jólét nem lehet egyenlő a környezeti elemek állapotának romlásával, a szennyeződések növekedésével, hiszen annak bekövetkezte hosszú távon, végső soron súlyos, beláthatatlan következményekhez vezethet. A környezetszennyezés okozta káros hatások közvetlenül nemcsak a szennyezőnél jelentkeznek, hanem externális hatásként az egész lakosság körében, végső soron társadalmi, illetve önkormányzati problémaként. Gondoljunk csak a környezetszennyezés által bekövetkezett egészségkárosodások kihatásaira, az ebből fakadó plusz költségekre.

Felelősségünk éppen ezért abban rejlik, hogy amíg nem késő, felismerjük környezetünk védelmének fontosságát, létjogosultságát, tudatosuljon bennünk az a tény, hogy ez az ágazat is éppen annyira elengedhetetlen, mint a gazdaság, sport, kultúra, oktatás, stb. Minden hiedelemmel ellentétben a környezetszennyezés csökkentése, megelőzése, a környezeti károk elhárítása rendkívül költséges dolog, az esetek nagyobb részében jóval meghaladja a bírságokból befolyó összegek értékét. A környezetvédelemre szánt befektetések pedig csak igen lassan, közvetett módon térülnek meg, de elmaradásuk beláthatatlan következményekkel jár.

Mindezeket felismerve kezdődött meg Serényfalván a község környezetvédelmi programjának elkészítése.

A programmal szembeni elvárások az alábbi fő pilléreken nyugszanak:

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, valamint

- a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény
- az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
- a helyi önkormányzatok és szerveik, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló mód. 1991. évi XX. törvény.

Az Országgyűlés 83/1997.(IX:26.) OGY. sz. határozata a Nemzeti Környezetvédelmi Programról.

2345/2004. (XII. 26.) Korm. Határozat a 2003-2008. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program Tematikus akcióprogramjairól

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Megyei Környezetvédelmi Programja (továbbiakban: MKP).

Borsod-Abaúj-Zemplén megye Hulladékgazdálkodási Terve

Serényfalvát érintő Sajó-Bódva völgye és Környéke hulladékkezelési Önkormányzati Társulás 40 településének közös helyi hulladékgazdálkodási terve

Serényfalva Településrendezési terve vizsgálati munkarész és településfejlesztési koncepció (véglegesítés, jóváhagyás folyamatban)

A nemzetközi környezetpolitikai tervek és programok közül a legfontosabbak az 1993-ban Luzernben elfogadott Közép- és Kelet-Európai Környezeti Intézkedési Terv, az Európai Unió Ötödik Környezetvédelmi Akcióprogramja és az Egyesült Nemzetek Szervezetének keretében elfogadott "Feladatok a XXI. századra" c. dokumentum. A fenti dokumentumok döntő mértékben meghatározzák a fejlett országok integrációs szervezeteihez történő csatlakozásból - az OECD tagságból, illetve az Európai Unióval való harmonizációból - származó környezetvédelmi kötelezettségeket.

Magyarország sajátos természetföldrajzi adottságaiból következően a különböző nemzetközi környezetvédelmi egyezményekből, programokból, valamint egyes országokkal - mindenekelőtt a szomszédos államokkal - kötött, környezetvédelmet is érintő megállapodásokból adódó kötelezettségek e program szempontjából is lényeges feladatokat jelentenek. A programnak e pillérei szoros kapcsolatban állnak egymással, és az ezek által meghatározott feladatokat együttesen kell figyelembe venni. Szerencs Környezetvédelmi Programja szerint a környezetvédelem alapvető célja a meglévő környezeti értékek megóvása, a környezetszennyezés, illetve a környezeti károk megelőzése. Emellett lényeges feladat a környezetet károsító hatások korlátozása, illetve megszüntetése, valamint a kialakult környezeti károk felszámolása, továbbá a megfelelő környezeti állapot helyreállítása.

A program elősegíti továbbá a környezet igénybevételének, terhelésének és szennyezésének csökkentését, károsodásának megelőzését, a károsodott környezet javítását, helyreállítását; városunk lakossága egészségének védelmét, az életminőség környezeti feltételeinek javítását; a természeti értékek és területek,

tájak, valamint azok természeti rendszereinek, biológiai sokféleségének a védelmét, megőrzését, fenntartását, az azokkal való ésszerű, takarékos és az erőforrások megújulását biztosító gazdálkodást, a város lakosságának részvételét a környezet védelmére irányuló tevékenységben, különös tekintettel a környezet állapotának

feltárásában, megismerésében és nem utolsósorban a lakosság környezetvédelmi tudatának, szemléletének formálását.

1.2. A programkészítés módja

A község környezet- és természetvédelmi tevékenységére irányuló program elkészítésére vonatkozó önkormányzati döntés meghozatalát és a finanszírozás feltételeinek megteremtését követően a feladat koordinálására szerződést kötött az ÖKO-TECHNIKA Bt-vel. A környezetállapot-felmérés módszertana meghatározásra került, ami tartalmazott egy közvélemény-kutatást is. Az állapotvizsgálat és közvélemény-kutatás célja az volt, hogy egyrészt a fennálló viszonyokról a helyi társadalom tájékoztatása biztosított legyen, másrészt a rendelkezésre álló adatok-információk alapján a környezeti hatások elemzése és a fő problémák meghatározása minél szélesebb merítésből történhessen.

Egységes környezetvédelmi információs rendszer, adatbázis hiányában a rendelkezésünkre álló adatokat, valamint a hatóságok, szolgáltatók, továbbá a lakosság információit használtuk fel.

A programalkotás részeként információnyújtásra és véleményalkotásra felkért hatóságoknak, szolgáltatóknak és termelőknek az adatszolgáltatásért és véleményekért ezúton is köszönetünket fejezzük ki.

A munka részeként az ÖKO-TECHNIKA Bt lakossági közvélemény-kutatást is kezdeményezett, melynek alkalmával a község különböző területein élő, eltérő nemű-, életkorú-, és végzettségű polgárok véleményét ismerhettük volna meg környezetvédelmi kérdésekben. Sajnos a visszaérkezett, kitöltött kérdőívek (69 db) töredéke volt csak értékelhető (16 db), így az azok feldolgozásából származó információk csak tájékoztató jellegűek, döntés előkészítés alapjául korlátozott mértékben szolgálhatnak.

2. A környezet állapotának bemutatása

Az MKP-ban az elvégzett állapotértékelés összegzéseként elvégezték a kistérségek környezetvédelmi helyzetének értékelését.

Az értékelés relatív jellegű és szubjektív megítéléseken alapszik, természetesen a meglévő, szakmai és tapasztalati információs háttérre alapozva. Relatív, mert abszolút mérőszámok hiányában a kistérségek helyzetét egymáshoz viszonyították. Szubjektív, mert a legtöbb környezeti probléma leírásához nem állnak rendelkezésre a megye területét egyenletes részletességgel jellemző információk.

BAZ megye kistérségei tükrözik a megye egészére jellemző változatosságot. Nincs egyetlen kistérség sem, amely homogén természeti, társadalmi vagy gazdasági adottságokkal rendelkezne. Az ipari szerkezetátalakítás zónái mellett ugyanolyan

súllyal megtalálhatók a mezőgazdaság és vidékfejlesztés területei is, ezért jellemzésük is csak differenciáltan történhet.

A kistérségek környezeti helyzetének bemutatására táblázatstruktúrát dolgoztak ki, amely lehetővé teszi a több szempontú értékelés összefogott megjelenítését. Az értékelést két fő szempont alapján végezték:

Helyzetértékelés, amely a legaktuálisabb információk alapján történt. Kategóriái a vizsgált környezeti probléma megléte esetén, annak (területi) kiterjedtségét, nagyságrendjét jellemzik.

Trendértékelés, amely a vizsgált környezeti probléma alakulásának irányát jelzi. Ennek során általában a 2001-ben elmúlt 4-5 éves időszakot vettek figyelembe, mivel ezen időszak történései mutatják realisabban a környezeti folyamatok tényleges irányát.

Jellemző környezeti problémák.

Az értékelést 22 jellemző, az MKP szerzői által fontosnak tartott környezeti probléma figyelembe vételével végezték, melyeket az alábbi táblázat összegez. Serényfalvát az Ózdi Kistérség (506) jellemzi.

(Megjegyzés: A kormány 244/2003. (XII. 18.) Korm. rendelete tartalmazza a kistérségek aktuális felosztását az országban, Serényfalva ebben is a 6-os Ózdi Kistérséghez tartozik.)

Környezeti problémák mutatói	Kistérségek																					
	501		502		503		504		505		506		507		508		509		510		511	
Helyzet																						
Nincs információ																						
Nincs probléma (nem jellemző)																						
Lokálisan jelentkező probléma																						
Nagy területet érintő probléma																						
A kistérség egész területére jellemző probléma																						
Trend																						
Nincs információ																						
Javulás tapasztalható																						
Stagnálás jellemző																						
Romlás tapasztalható																						
Jellemző környezeti problémák	Helyz	Trend	Helyz	Trend	Helyz	Trend	Helyz	Trend	Helyz	Trend	Helyz	Trend	Helyz	Trend	Helyz	Trend	Helyz	Trend	Helyz	Trend	Helyz	Trend
Ipari légszennyezés	3	1	1	2	1	2	3	1	1	2	2	1	1	2	1	2	1	2	2	2	3	2
Közeledés légszennyező hatása	3	3	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Talajvizek szennyezettsége	3	3	2	3	3	0	3	3	3	0	3	0	3	0	2	3	3	0	2	0	3	0
Rétegvizek szennyezettsége	2	0	1	0	1	0	2	0	2	0	2	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0
Karsztvízkészlet túlhasználata	3	3	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Folyók szennyezettsége	2	1	1	2	3	2	2	2	1	2	2	0	1	2	2	2	1	2	2	2	2	0
Kisvízfolyások vízkészlete, szennyezettsége	3	1	2	2	2	0	2	0	2	0	3	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0
Víztározók, bányatavak vízminősége	2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Illegális hulladéklerakó helyek	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3
Talajok termőképességének romlása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toxikus anyagok felhalmozódása a talajban	3	0	1	0	1	0	2	0	2	0	2	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0
Talajpusztulás (erózió, defláció stb.)	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	3	0	3	0	2	0	2	0	2	0	2	0
A biológiai sokféleség	3	3	2	2	3	2	3	1	3	0	3	1	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0
A táj (tájkép) károsodása	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3
Nagy tömegű ipari hulladék	2	2	2	1	1	2	3	3	1	2	2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	2	3
Egészségkárosító környezeti hatások	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Környezeti információk hiánya	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1
Szennyvíz-csatornázottság és -tisztítás	2	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	4	1	3	1	3	1	3	2	3	1
Parlagterületek felégetése, gyújtogatás	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3
Szennyezett (felhagyott) ipari telephelyek	3	1	2	2	1	2	3	2	1	2	3	2	1	2	1	2	1	2	1	2	2	2
Környezetbiztonság, kockázatok	3	2	1	2	1	2	3	2	1	2	3	2	1	2	1	2	1	2	1	2	3	2
A környezeti tudatosság	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0

Az MKP kistérségi jellemzését alapul véve a részletezést a már említett adatszolgáltatásokat is figyelembe véve az alábbiak szerint adjuk meg.

Elhelyezkedés

Serényfalva község Borsod-Abaúj-Zemplén megye északnyugati sarkában, a magyar-szlovák határ mellett a Sajó völgyében helyezkedik el. Környezeti állapotát és más függőségi viszonyait alapvetően a Sajó völgyében kialakult ipar, az otthont adó Sajó-völgy szakasz, valamint a térségben található Putnoki dombvidék határozzák meg. Közelében halad el a Keleméri-patak. Legközelebbi szomszédja Putnok, közigazgatási területén a település belterületétől D-re a Miskolc-Ózd 26-os főútvonal halad át.

Serényfalva község 1990-ig Putnokhoz tartozott. Az önkormányzati törvény adta lehetőségekkel élve 1990-ben Putnoktól elvált és önálló önkormányzatot hozott létre.

A területhasználat megoszlása (ha):

Belterüle †	Külterüle †	Külterületből			
		mg-i	erdő	ipari	egyéb
91	1970	591	985	4	390

Geomorfológia

A Sajó-medence szerkezeti tengelyét a Sajó tektonikus árka képi, amely 3-6 km széles és 35-40 km hosszúságban egészen Miskolcig tart. A Sajó völgymedencéjét harmadkori széntelepes rétegsorok alkotják. A szegélyező dombvidék földtani felépítésében fiatal tengeri üledékek dominálnak, oligocén agyag és agyagmárga, homokkő és miocén széntelepes rétegsorok, kisebb foltokban miocén vulkáni tufák is előfordulnak. A völgytalpat a Sajó kavicsos üledékei borítják 2-4 m vastagságban, amit változó vastagságú öntéstalajok borítanak.

A térség domborzatára az eróziós-deráziós dombságok, teraszos folyóvölgyek és síkfelszínek jellemzők. A dombsági táj 250-350 m magas térfelszíne eróziós képződményekkel, suvadásokkal erősen tagolt. E felszínbe ékelődik be a Sajó-völgy, amelynek széles teraszai a gazdálkodás és megtelepedés szempontjából igen fontos tényezők a térségben.

Serényfalva természetföldrajzi besorolás alapján az Észak-magyarországi makrorégióon belül Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az un. 6.8.42. számú PUTNOKI-DOMBSÁG kistérségre belül található.

Az egész kistérségre jellemzőek a lejtős tömegmozgásos folyamatok és formák, a talajerózió különösen intenzív a D-i kitettségű lejtőkön és völgyfőkön.

Vízrajz

A térség legjelentősebb vízfolyása a Sajó. A folyó vízjárását a forrásvidék magasabb hegységeinek késői hóolvadása és a karsztos vízgyűjtő késleltető hatása miatt elnyújtott hosszú tavaszi nagyvíz jellemzi, a legkisebb vizek időszaka szeptember. A folyót a vízhozam szélsőséges változása jellemzi, ez kisvizetknél 5 m³/sec-ra csökkenhet, míg nagyvizetknél meghaladhatja az 500 m³/sec-t. A Sajó vize az elmúlt évtizedekben rendkívül szennyezett volt, szennyezettsége az utóbbi években jelentősen csökkent.

A kistáj vízrajzát a Sajóba tartó kisebb (Keleméri-, Szörnyűvölgyi-, Szuponya-patak) és nagyobb (Szuha-patak és mellékágai: Csörgős-, Imolai-, Ormos-, Mák-patak) vízfolyások, valamint a Bódvába folyó Szuhogyi-patak, továbbá a Rét- és a Telekes-patak határozzák meg.

Serényfalva közigazgatási- és belterületén a Keleméri-patak halad át.

Talajok

A Sajó-völgy dombvidéki területeire a különböző barna erdőtalajok, elsősorban az agyagbemosódásos barna erdőtalaj a jellemző. A teraszos folyó-völgyekben réti talajok és öntéstalajok fordulnak elő. A rendszeresen elöntött ártereken nyers öntéstalaj jellemző. A térség termőtaljai közepes és gyenge termőképességű, jó víztároló talajok. A dombvidéki területeken rendkívül erőteljes az erózió talajpusztító hatása. Az elmúlt évtizedek alatt jelentősen változott a talajok elemösszetétele, csökkent a talajok pH-ja.

A kistáj területének 82 %-át harmadidőszaki üledékeken képződött, agyagos vályog mechanikai összetételű agyagbemosódásos barna erdőtalajok borítják. (Csupán a Kelemér környéki dombokon képződött talajok keletkeztek nyirokszerű agyagon.) Vízgazdálkodásuk egyöntetűen a gyenge vízvezető és az erős víztartó képességgel jellemezhető.

Serényfalva szűkebb környéke vonatkozásában:

Fizikai talajféleségek: agyagos vályog

Kémhatás: erősen és gyengén savanyú

Talajképző kőzetek: É-i rész nyirok,

D-i rész: Glaciális és alluviális üledékes

Szerves anyag készlet: 50-300 t/ha

országhatár és a 26-os út által határolt térség: 200-300 t/ha

ÉK-i irányban 50-100 t/ha

Termőréteg vastagsága: nagyobb, mint 100 cm

Klíma

A **Sajó-völgy** klímája domborzati tagoltsága következtében nem egységes. A vizsgált területek mérsékeltén hűvös, mérsékeltén száraz klímájúak. Az évi átlagos csapadékmennyiség 631 mm, az évi középhőmérséklet 8-9 °C, a relatív páratartalom 70-75%. A területen az északias és keleties irányú szelek a leggyakoribbak, ezeknek nagy jelentősége van munkánk szempontjából, mivel meghatározzák a szennyezőanyagok terjedésének irányát. Ugyanezt befolyásolják még a téli félévben a gyakori ködös időszakok.

A **kistáj** éghajlatát mérsékeltén hűvösnek (de a hűvös határán) illetve mérsékeltén száraznak (de közel a mérsékeltén nedves típushoz) lehet jellemezni. Kevéssel 1850 alatti a napfényes órák száma. Nyáron átlagosan 700 óránál valamivel több, télen 160-170 óra napsütést élvez a kistáj. Az évi középhőmérséklet 8,7 és 9,2 °C között van, a vegetációs időszak átlaga 15,4-15,8 °C. A 10 °C középhőmérsékletet meghaladó napok száma az április közepi és október közepi időszak közé esik, ami kb. 176 napot jelent. A fagymentes időszak elég rövid (165 nap körül), csak az április vége és az október eleje közötti időszakban nem kell fagypon alatti hőmérséklettől tartani.

A legmelegebb nyári napok maximum hőmérsékleteinek sokévi átlaga 33,0-33,2 °C, a leghidegebb téli napok minimumainak átlaga igen alacsony, -20,0 °C. Az évi csapadék

kevésse meghaladja a 650 mm-t. A nyári félévben a lehullott eső mennyisége 400-420 mm. A téli félévben általában 40-45 napon keresztül a talajt összefüggő hótakaró borítja, az átlagos maximális hóvastagság 20-22 cm.

A Ny-i és az ÉNy-i szél a leggyakoribb, melynek sebessége 0,5 és 2,9 m/s közötti, vagyis kis intenzitású (E szélsősebességértékek 15 perces időszakokra vonatkozó adatok!), az átlagos szélsősebesség 2 m/s körüli.

Az erdőgazdálkodás mellett a szántóföldi és a kevésbé hőigényes és nem fagyérzékeny kertészeti kultúráknak megfelelő az éghajlat.

A település bemutatása

2001-2003 év statisztikai adatai

MUTATÓ	2001	2002	2003
Település területe (ha)	1963	1963	1963
Lakónépesség száma az év végén	1061	1101	1077
Lakásállomány db	366	367	368
Közüemi ivóvízhálózat hossza km	2	2	2
Ivóvíz hálózatba bekapcsolt lakások száma	240	245	248
Ivóvíz hálózatba bekapcsolt lakások aránya %	66	67	67
Üzemelő közkifolyó db	18	18	18
Összes szolgáltatott vízmennyiség em3	22	26	29
- Ebből háztartásoknak szolgáltatott vízmennyiség em3	13	16	18
- Ebből háztartásoknak szolgáltatott vízmennyiség aránya %	57	61	62
Közüemi szennyvízhálózat hossza km	0	0	0
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db háztartás)	351	337	338
Háztartások részére szolgáltatott mennyiség ekWh	694	660	697
Háztartási gázfogyasztók száma	172	181	194
Földgáz felhasználás em3 /év	314	975	4429
Ebből háztartási em3 /év	273	313	379
Intézményes szeméthyűjtésbe bevont lakások száma	0	0	366
Elszállított komm.hull. mennyisége (et)	0	0	0,323

A községben a víz, villany és gázhálózat kiépített, ennek ellenére a lakások kb. 33%-a nincs az ivóvíz hálózatra kötve. A villamosáram fogyasztók (92%-os rákötési arány) lényegesen többen vannak, mint a gázfogyasztók (53%-os rákötési arány). A csatornahálózat még nincs kiépítve, ami a település legjelentősebb közmű- és környezetvédelmi hiányossága.

A település tömegközlekedése VOLÁN járatokkal biztosított, 2,653 km hosszú belső úthálózata van, áthaladó útja: 2601 Serényfalva - Kelemér önkormányzati út. Az utak mindegyike burkolt, portalanítt.

A Miskolc- Ózd közötti 26-os főút érinti a községet. Serényfalva 5 km-re található Putnoktól, 3 km-re Bánrévétől (határállomás Szlovákiával) és 47 km-re Miskolctól a megyeszékhelytől (M30-as autópálya).

A település közigazgatási területén halad át a 92-es számú Miskolc-Bánréve-Ózd vasúti fővonal, vasúti megálló helye Pogony pusztá.

A téglagyár iparvágánnyal ellátott terület.

2.1. A környezeti elemek állapota

2.1.1. Levegő

A földünket körülvevő gázburk alsó része, melyet egyszerűen csak levegőnek nevezünk, rendkívül fontos környezeti elemünk. Mintegy 21 %-át kitevő része, az oxigén nélkül a föld élővilága nem létezhetne. Rendkívüli fontosságú tehát, hogy környezeti levegő mennyiségét, minőségét védjük, szennyeződésének elkerülése érdekében a szükséges intézkedéseket megtegyük.

A földünket körülvevő gázburk alsó része, melyet egyszerűen csak levegőnek nevezünk, rendkívül fontos környezeti elemünk. Mintegy 21 %-át kitevő része, az oxigén nélkül a föld élővilága nem létezhetne. Rendkívüli fontosságú tehát, hogy környezeti levegő mennyiségét, minőségét védjük, szennyeződésének elkerülése érdekében a szükséges intézkedéseket megtegyük.

Az ipar által légtérbe bocsátott szennyezőanyagok terjedését a kibocsátás mennyiségi és minőségi paraméterein kívül a térség meteorológiai és domborzati viszonyai befolyásolják.

A Sajó-völgy három oldalról, ÉK-ről, ÉNY-ről, NY-ról és DNY-ról a Cserehát, az É-Borsodi hegyvidék és a Bükk hegység ÉK-i lábánál elterülő dombokkal és kisebb hegyekkel határolt, míg a K - DK-i oldalon az Alföld É-i sík vidéke felé nyitott. A domborzati gátlás egyértelműen meghatározza a légszennyezők terjedési és ülepedési viszonyait. A talajszinttől mért 40 - 60 m-es magasságig egyértelműen a Sajó völgy irányú légmozgás tapasztalható.

A vizsgálati terület mértékadó meteorológiai viszonyai

Az aktuális terjedési viszonyokat, az egymást követő inverziós rétegek elhelyezkedése, hőmérséklete, sebessége, iránya illetve az emissziós forrás ezekhez viszonyított magassága elsősorban meghatározza. A felszínnel érintkező legalsó rétegben kialakuló immissziós koncentráció (mely vizsgálatunk tárgyát képezi), gyenge légmozgás esetén a keveredési réteg magasságával közel egyenesen arányos. A keveredési rétegmagasság elsősorban a hőmérséklettől, illetve annak vertikális gradiensétől függ. Az évszakonkénti, napszakonkénti szignifikáns immisszió különbség, az emissziós különbségektől függetlenül is kialakul a keveredési réteg magasságának változása következtében.

Szélirány

A fűtési és nem fűtési szezon széljárásában szignifikáns különbség csak a szélcsend előfordulási arányában van.

A térség talajközeli légáramlását a Sajó völgy befolyásolja a legnagyobb mértékben. A NY-i oldalon magasodó dombok és hegyek védő, fékező hatása miatt a tervezési terület szélvédett.

A leggyakoribb szélirányok az ÉNY-ÉÉNY-i (30-35%) illetve a DK-DDK-i (16-22%).

A szélcsend aránya 8-11%.

Szélesebesség

A Sajó völgyében jellemző szélviszonyok a vizsgálati területen is érvényesülnek. Az É-i, ÉNY-i, illetve a D - DK-i 1 - 6 m/s sebességű (átlagosan 1,8 m/s) légmozgás a domináns, a szélcsend aránya 8,5 - 9%. Hideg téli időben a széljárás lelassul, megnő a szélcsend aránya. A

fűtési és a nem fűtési idény jellemző és átlagos szélsőségei között jelentős különbség nincs. Az 5 m/s feletti sebességű szél előfordulási gyakorisága 10% alatti. Megállapítható, hogy a nem fűtési idényben a 2 - 6 m/s közötti szél előfordulási gyakorisága 10 -12%-kal nagyobb, mint a fűtési félévben. Ez egyben azt is jelenti, hogy a stabilis légkör gyakoribb előfordulása ellenére a légszennyezők terjedési viszonyai a nem fűtési félévben kedvezőbbek.

Hőmérséklet, páratartalom, napsugárzás

Az évi napfénytartam mindössze 1850 - 1900 óra, a sok évi átlag szerint az éves átlaghőmérséklet $<10^{\circ}\text{C}$, az átlagos csapadék 550 - 600 mm/év. A ködképző elemek nagy előfordulási gyakorisága miatt a derűs napok száma $<50/\text{év}$. A térség a 64 - 66 %-os borultsági mutatójával az ország legborultabb, legködösebb helyének számít.

Stabilitás

A magaslégköri mérési eredmények, a napsugárzási teljesítmény értékek és a felszíni szélviszonyok ismeretében a légkör stabilitási viszonyának éves eloszlása (a függőleges hőmérsékleti gradiens gyakoriság) számítható. A mérési és számítási eredmények alapján, a nem fűtési félév légköri stabilitási viszonyai lényegesen kedvezőbbek a fűtési félévéénél.

Rendelkezésre álló adatok és információk

Ipari források emissziója

Az ipari források által kibocsátott légszennyező anyagok mennyiségét a cégek a Környezetvédelmi Felügyelőség felé vallják be. A Felügyelőség adatszolgáltatása szerint Serényfalván egyes légszennyező komponensekből 2003. évben az összes ipari kibocsátás az alábbiak szerint alakult:

Szennyező kódja	anyag	Légszennyező neve	anyag	Éves kibocsátás (kg/év)
001		KÉNDIOXID		16723,28
002		SZÉN-MONOXID		15043,03
003		NITROGÉN-OXIDOK /MINT NO2/		1626,97
007		SZILÁRD ANYAG		3714,63
999		SZÉN-DIOXID		12222034,57

Az összes kibocsátást a bevallásra kötelezett telephely (Északmagyar Téglaiipari Rt. Putnoki Téglagyár) adatai adják. A hatósági tájékoztatás szerint az utóbbi 3 évben nem volt lakossági panasz. Az értékeléshez a gyár a rendelkezésére álló minden objektív mérési szakvéleményt és hatósági bevallást, határozatot a rendelkezésünkre bocsátott, a tételes ismertetése a program készítése keretében nem indokolt.

A környezeti levegő minőségét leíró adatok

Serényfalván közvetlenül nem végeznek méréseket. A szomszédos Putnok város területén immissziós vizsgálatot ülepedő por, szállópor (PM10), kéndioxid, szénmonoxid, nitrogénoxidok és ózon vonatkozásában végeznek, meteorológiai adatok gyűjtésével párhuzamosan az országos immissziómérő hálózat részeként (Putnok Városi Sportcsarnok), amit Serényfalva levegőminőségének jellemzésére is megfelelőnek ítélnék.

A környezeti levegő minősége, immissziós helyzet értékelés

LÉGSZENNYEZETTSÉGI INDEX

Index	Értékelés	Nitrogén-oxidok (mint NO2) (µg/m3)			Nitrogén-dioxid (µg/m3)			Kén-dioxid (µg/m3)			Ózon (µg/m3)			Szálló por (PM10) (µg/m3)			Szén-monoxid (µg/m3)			Egyéb komponen s esetén a határérté k %-ában (%)
		középérték			középérték			középérték			középérték			középérték			középérték			
		órás	24 órás	éves	órás	24 órás	éves	órás	24 órás	éves	órás	24 órás*	éves***	órás	24 órás	éves	órás	24 órás*	éves	
1	kiváló	0-80	0-60	0-28	0 - 40	0-34	0-16	0 - 100	0 - 50	0-20	0-72	0-48	0-48	0-30	0-20	0-16	0-4000	0-2000	0-1200	0 - 40
2	jó	80-160	60-120	28-56	40-80	34-68	16-32	100-200	50-100	20-40	72-144	48-96	48-96	30-50	20-40	16-32	4000-8000	2000-4000	1200-2400	40-80
3	megfelelő	160-200	120-150	56-70	80-100*	68-85	32-40*	200-250*	100-125	40-50	144-180	96-120	96-120	50-70	40-50*	32-40*	8000-10000	4000-5000	2400-3000	80-100
4	szennyezett	200-500	150-300	70-140	100-400	85-130	40-80	250-500	125-200	50-100	180-240	120-220	120-220	70-100	50-90	40-80	10000-20000	5000-10000	3000-6000	100-200
5	erősen szennyezett	500-	300-	140-	400-	130-	80-	500-	200-	100-	240-	220-	220-	100-	90-	80-	20000-	10000-	6000-	200-

A légszennyezettségi index kidolgozása a 4/2004. (IV.7.) KvVM-ESZCSM-FVM együttes rendelet 1., 3., 4. sz. melléklete, és a 17/2001 (VIII.3.) KöM rendelet 3. §. (5) (6) pontja valamint 1. sz. melléklete alapján történt.

Megjegyzés:

- * A határértékek mellett figyelembe kell venni a túréshatárt is, ami évenként és komponensenként változik az alábbiak szerint:
A túréshatár 50% amely évenként egyenlő mértékben csökken és kén-dioxid és PM 10 esetén 2005. I. 1.-re, nitrogén-dioxid esetén 2010. I. 1.-re eléri a 0%-ot. Ennek megfelelően a jelzett értékek 2005-ig illetve 2010-ig évente változnak.

- ** Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma, amelyet az óras átlagok alapján készített 8 órás mozgó átlagértékekből kell kiválasztani. Az ily módon számított 8 órás átlagokat arra a napra kell vonatkoztatni, amelyen a 8 órás időtartam végződik, tehát bármelyik nap első vizsgálati periódusa a megelőző nap 17 órától az adott nap 01 óráig tart. Bármelyik nap utolsó vizsgálati periódusa az adott napon 16 órától 24 óráig tart.**
- *** 8 órás futó átlag napi maximumainak átlaga, egy naptári éven belül.**
- A táblázatban nem szereplő szennyező komponensek esetén az utolsó oszlopban megadott százalékok alapján kell meghatározni az index-számokhoz rendelendő koncentráció intervallumokat.

Határértékek

Az értékeléshez az alábbi táblázatok szerinti határértékeket és túllépéseket kell figyelembe venni

Légszennyező anyag [CAS szám]	Határérték [µg/m³]					Veszélyességi fokozat
	órás		24 órás	éves		
	határérték	tűréshatár		határérték	tűréshatár	
Kén-dioxid [7446-09-5]	250 a naptári év alatt 24-nél többször nem léphető túl	50% amely 2001. I. 1-jétől évenként egyenlő mértékben csökken, és 2005. I. 1- jére eléri a 0%-ot	125 a naptári év alatt 3- nál többször nem léphető túl	50		III.
Nitrogén- dioxid* [10102-44-0]	100 a naptári év alatt 18-nál többször nem léphető túl	50% amely 2001. I. 1-jétől évenként egyenlő mértékben csökken, és 2010. I. 1- jére eléri a 0%-ot	85	40	50% amely 2001. I. 1- jétől évenként egyenlő mértékbe n csökken, és 2010. I. 1-jére eléri a 0%-ot	II.
Nitrogén- oxidok (mint NO ₂)	200		150	70		II.
Szén-monoxid [630-08-0]	10 000		5 000**	3 000		II.

Új létesítmények engedélyezésénél a tűréshatár nem vehető figyelembe.

* Új kibocsátás csökkentő intézkedési terv készítésénél a nitrogén-dioxid határértéket kell figyelembe venni.

** Napi 8 órás mozgó átlagkoncentrációk maximuma, amelyet az órás átlagok alapján készített 8 órás mozgó átlagértékekből kell kiválasztani. Például bármelyik nap első vizsgálati periódusa a megelőző nap 17 órától az adott nap 01 óráig tart. Bármelyik nap utolsó vizsgálati periódusa az adott napon 16 órától 24 óráig tart.

Légszennyező anyag [CAS szám]	Határérték [µg/m³]					Veszélyességi fokozat
	órás	24 órás		éves		
		határérték	tűréshatár	Határérté k	tűréshatár	
Szálló por (PM ₁₀)		50 a naptári év alatt 35-nél	50% amely 2001. I. 1-	40*	20% amely 2001. I. 1-jétől	III.

		többször nem léphető túl	jétől évenként egyenlő mértékben csökken, és 2005. I. 1-jére eléri a 0%-ot		évenként egyenlő mértékben csökken, és 2005 I. 1-jére eléri a 0%-ot	
--	--	--------------------------------	--	--	--	--

Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat mérési eredményei közül a jellemző komponenseket a mellékletben diagrammokon szemléltetjük, minősítéssel együtt.

Szén-monoxid

A szén-monoxid gáz fizikai tulajdonságai kedvezőek. Hígulása gyors, felszínhez közeli emissziója (gépjárművek, épületforrások) viszonylag alacsony. Egészségügyi határértéke közel százszorosa más légszennyezőkének. A háttér-koncentráció a határérték 1 %-a alatti.

Az órás maximumérték is elvétve lépi túl az éves megengedett határértéket.

A levegő minősége a szén-monoxid légszennyezőre a kiváló (1) kategóriába sorolható.

Kén-dioxid

A gázellátás térhódítása a kén-dioxid-terheltség csökkenését okozta. A kén-dioxid a levegőnél nehezebb, vízhez jól kötődő, lassan terjedő toxikus gáz.

A közlekedési eredetű terhelés lényegében folyamatosnak tekinthető.

A lényegében folyamatos ipari eredetű terhelés a téglagyár gáztüzelésre való átállásából következően csökkent. A fűtési idényen kívüli időszak átlagterhelése $21,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ami azt jelzi, hogy a téglagyári termeléssel összefüggő terhelés a kiváló minősítést alig meghaladóan a jó kategóriába sorolható (lényegében az órás és napi átlagokra is igaz) levegőminőséget eredményez.

A települési kén-dioxid-szennyezettség fűtési idényen belüli ingadozása elsősorban a kommunális emisszió mértékétől és a meteorológiai viszonyoktól függ. Az időnként előforduló nagymértékű határérték túllépések pedig meg nem engedett hulladékégetésre vezethetők vissza, ilyenek fűtési idényen kívül is tapasztalhatók.

A levegő minősége a kéndioxid légszennyezőre a szennyezett (4) kategóriába sorolható.

Nitrogén-oxidok

A település nitrogén-oxid-szennyezettsége az ipari, kommunális és közlekedési emisszió mértékétől függ. Tekintve, hogy jellemzővé kezd válni a vezetékes gázellátás a fűtési légszennyezés mértéke is jelentősen csökkent. E téren látszólagos ellentmondás van, mivel a gáztüzelésnek lényegesen nagyobb a nitróz-emissziója. Míg azonban a hagyományos (szén, olaj, fa) tüzelés nitrogén-dioxidot emittál, addig a magas hőmérsékletű földgázégők kibocsátásának 75 – 85 %-a nitrogén-monoxid. Míg a dioxid a levegőnél nehezebb, vízhez jól kötődő, lassan terjedő toxikus gáz, addig a monoxid kisebb molekulájú, vízben kevésbé oldódó, a tér mindhárom irányában jól terjedő, nem mérgező gáz, mely a környezeti paraméterektől (hőmérséklet, napsugárzás,

páratartalom) függő sebességgel oxidálódik. A reakció időigénye nyáron 0,5 - 1,5 óra, míg télen 3 - 4 óra. Ennyi idő rendszerint elegendő a megfelelő híguláshoz.

Serényfalvára a Miskolc-Ózd közötti 26-os főút közúti forgalma illetve a kommunális fűtőrendszer (alig 50% fölötti a háztartások gázellátottsága) és az ipari energiaellátás gyakorol hatást. 2003-ban éves szinten elégetett fölgáz mennyisége kb. 4,4 millió m³, amiből a lakossági felhasználás még 10%-ot sem képvisel. A téglagyári földgáztüzelésre való átállás ezen mind mennyiségileg, mind arányában módosít.

A levegő minősége a nitrogénoxidok légszennyezőre a megfelelő (3) kategóriába sorolható. Meg kell azonban jegyezni, hogy lényegében a tiszta (2) minősítés lenne a reális, azonban 2004 december 23-án 4 egymást követő órás átlag meghaladta a 160 µg/m³ értéket.

Porszennyezettség

A por terjedése és szervezetre gyakorolt hatása alapján két frakcióra bontható, az ún. szálló-, illetve az ülepedő porra. A szállópor szemcsemérete többségében 0-50µm, 100 µm-ig terjed, 10 µm alatti frakciója az egészségügyi szempontból jelentős respirábilis por. Az ülepedő por a szilárd légszennyezők 80-100 µm-nél nagyobb szemcseméretű frakciója, mely hosszabb - rövidebb idő alatt a levegőből kiülepszik. Eredetük szerint a szél által mezőgazdasági területéről, felületi porforrásokból (bánya) elragadott, poros útfelületről járművek által felvert, diffúz szennyezésből, illetve a kommunális vegyes tüzelés pernyéjéből és az ipari koncentrált kibocsátásból adódik

A porterhelés összetevőinek aránya a rendelkezésre álló adatokból nem adható meg, a kialakult jelentős porterhelésért való „felelős” nem nevesíthető.

A levegő minősége a szilárd légszennyezőre az erősen szennyezett (5) kategóriába sorolható.

Serényfalva település a fenti értékelés alapján az erősen szennyezett (5) kategóriába sorolható.

Pollen

Az utóbbi években az allergiás és asztmás megbetegedések rohamos növekedésének okán fogalmazódott meg az igény az allergén részecskék monitorozása iránt. Az ÁNTSZ 1992-ben hozta létre Aerobiológiai Hálózatát, mely 2002-ben 13 állomást működtetett az ország területén. Ezek közül az egyik Miskolcon található, így a térség pollenekkel való szennyezettségéről reális információkkal nem rendelkezünk.

Megállapítható, hogy a kistérség országos viszonylatban a relatíve kedvező állapotú területek közé sorolható, de ez nem jelenti azt, hogy a pollenszennyezés egészségügyi szempontból figyelmen kívül hagyható lenne. Az ÁNTSZ által monitorozott pollenekről és a 2002. évi pollen koncentrációk alakulásáról tájékoztatnak a következő táblázatok.

MAGYAR NÉV	Latin név	ALLERGENI TÁRS	VIRÁGZÁS-POLLENSZÓRÁS								
			febr.	márc	ápr.	máj.	júni.	júli.	aug.	szept	okt.
bálványfa	<i>Ailantus</i>	*									
bodza	<i>Sambucus</i>	**									
bükk	<i>Fagus</i>	*									

ciprusfélék	<i>Cupressaceae</i>	**		 	 	 					
csalánfélék	<i>Urticaceae</i>	**					 	 	 	 	
Dió	<i>Juglans</i>	*									
éger	<i>Alnus</i>	***	 	 	 						
eperfa	<i>Morus</i>	*				 					
ernyősök	<i>Umbelliferae</i>	*				 	 	 	 		
fenyőfélék	<i>Pinaceae</i>	*		 	 	 	 	 	 		
fészkesek	<i>Compositae</i>	***				 	 	 	 		
fűvek	<i>Poaceae</i>	****				 	 	 	 	 	
fűz	<i>Salix</i>	***			 	 	 				
gyertyán	<i>Carpinus</i>	**			 	 					
hárs	<i>Tilia</i>	**			 						
juhar	<i>Acer</i>	**		 	 						
kender	<i>Cannabis</i>	*						 	 		
kőris	<i>Fraxinus</i>	***			 						
libatopfélék	<i>Chenopodiaceae</i>	***					 	 	 	 	
Lóromsóska	<i>Rumex</i>	***				 	 	 			
mogyoró	<i>Corylus</i>	***	 	 							
nyár	<i>Populus</i>	**		 	 						
nyír	<i>Betula</i>	***			 	 					
olajfafélék	<i>Oleaceae</i>	**									
ostorfa	<i>Celtis</i>	*									
parlagfű	<i>Ambrosia</i>	****							 	 	
pillangósok	<i>Fabaceae</i>	**				 	 	 			
platán	<i>Platanus</i>	***			 	 	 				
sások	<i>Cyperaceae</i>	*									

gesztenye	<i>Castanea</i>	*									
szil	<i>Ulmus</i>	*									
tiszafa	<i>Taxus</i>	**									
tölgy	<i>Quercus</i>	***									
utifű	<i>Plantago</i>	***									
üröm	<i>Artemisia</i>	****									
vadgesztenye	<i>Aesculus</i>	**									

Az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózata által monitorozott toxonok pollenszórása

(Forrás: ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának Tájékoztatója, 2002.)

- **** - nagyon gyakori allergén, sokan szenvednek tőle
 *** - gyakori allergén
 ** - nem gyakori allergén, keveseket betegít meg
 * - panaszokat nem okoz illetve allergenitásáról nincsenek adatok

	Alacsony	Közepes	Magas	Nagyon magas
	+	++	+++	++++
Fák-bokrok	0-10	11-100	101-500	501-
Csalán	0-10	11-100	101-500	501-
Fűfélék	0-10	11-30	31-100	101-
Útifű	0-10	11-30	31-100	101-
Lórum	0-10	11-30	31-100	101-
Libatopfélék	0-10	11-30	31-100	101-
Parlagfű	0-10	11-30	31-100	101-
Gombaelemek	*	**	***	***
Altenaria	0-90	91-200	201-400	401-
Cladosporium	0-2500	2501-5000	5001-10000	10001-

A heti jelentésben szereplő allergén légköri elemek koncentrációjának (db/m³) kategória beosztásai

(Forrás: ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának Tájékoztatója, 2002.)

Az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózata a Nemzeti Környezetegészségügyi Akció Program (NEKAP) parlagfű-mentesítési programjának bázisául szolgál. Civil szervezetek kezdeményezésére a jövőben minden évben országszerte június harmadik hetére hirdetendő meg a parlagfű-mentesítési hét. A téma egyre fontosabbá válását jelzi, az Országgyűlés 11/2003. (II.19.) határozata a „Parlagfűmentes Magyarországért” eseti bizottság felállításáról. A bizottság célja „a parlagfű terjedésének megállítása, illetve termőterületének csökkentése, a pollenszennyezettség jelentős mérséklése és a lakosság egészségi állapotának javítása

érdekében." A települési önkormányzatoknak fontos lenne összeállítani és végrehajtani saját parlagfű-mentesítési akcióprogramjukat.

A Hálózat legközelebbi állomása Miskolc, ahol az országos átlaghoz képest a parlagfű szempontjából kedvező, az ürmök tekintetében rosszabb a helyzet, a távolságra tekintettel ezen adatok nem reprezentatívak a célterületre.

Tervek szerint a hálózat bővülni fog kazincbarcikai és ózdi mérőállomással. Amennyiben a tervezett helyeken elkezdődnek a mérések, úgy korrekt, a kistérség számára is reális adatokhoz juthat az önkormányzat.

„A biológiai eredetű allergének koncentrációjának csökkentése” címen pályázni lehet a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által kezelt alaphoz

Összefoglalva megállapítható, hogy a levegőminőséget a lakosság is rossznak ítéli, a szennyvízkezelés problémakörével együtt elől rangsorolja (Lásd mellékletbeli közvélemény-kutatás). A szennyezés eredetében való bizonytalan rangsorolás azonban csak a porszennyezettség szakmai értékelésével van összhangban. Az ipari eredetű légszennyezést indokolatlanul sorolja a fűtési és hulladékégetési szennyezés elé.

2.1.2. Vizek

A víz környezetünkben és életünkben rendkívül fontos szerepet tölt be. Különböző formában és halmazállapotban találkozunk vele, sokféle célra használjuk. Víz nélkül az élet nem volna lehetséges. Érthető tehát, hogy a környezetvédelem egyik legfontosabb feladata ezen környezeti elemünk védelme.

E tevékenység keretében biztosítanunk kell a fenntartható vízkészlet-gazdálkodást, a vizek mennyiségi és minőségi védelmét, károsodásának megelőzését.

Felszíni vizek állapota

A Sajó vize az elmúlt évtizedekben rendkívül szennyezett volt, szennyezettsége az utóbbi években jelentősen csökkent.

A településen áthaladó Keleméri- patak vízminőségéről és egyéb paramétereiről nem rendelkezünk objektív adatokkal.

A község lakói az élővizek és csapadékvíz elvezetőik állapotát jellemzően katasztrófálisnak minősítették, ami nem a víz tisztaságára utal, hanem a mederben található szemmel látható szemét jelenlétére.

A releváns statisztikai adatok az alábbiak:

MUTATÓ	2001	2002	2003
Közüzemi ivóvízhálózat hossza km	2	2	2
Ivóvíz hálózatba bekapcsolt lakások száma	240	245	248
Üzemelő közkifolyó db	18	18	18
Összes szolgáltatott vízmennyiség em ³	22	26	29
- Ebből háztartásoknak szolgáltatott vízmennyiség em ³	13	16	18
Közüzemi szennyvízhálózat hossza km	0	0	0

A szippantott szennyvíz mennyiségéről nem kaptunk adatokat, az illegális ürítés valószínűsíthető.

További statisztikai adatokkal összevetve az alábbi további mutatók számolhatók:

MUTATÓ	2001	2002	2003
Lakásállomány db	366	367	368
Ivóvíz hálózatba bekapcsolt lakások aránya %	66	67	67
háztartásoknak szolgáltatott vízmennyiség aránya %	57	61	62

A községben közüzemi csatornahálózat nincs, így nincs lehetőség a szennyvíz elvezetésére. A talaj és a talajvíz – közvetve a bánrévei ivóvízbázis - védelme szempontjából ki kell építeni a csatornahálózatot a nem megfelelő kialakítású, egyedi szennyvízgyűjtők felhagyása érdekében. Az egyedi szennyvízgyűjtők vízzáróságát felül kell vizsgálni, kifogásoltság esetén a szükséges műszaki intézkedéseket haladéktalanul elő kell irányozni.

Gondoskodni kell a területen a felszíni víz elvezetéséről.

A lakossági **szubjektív vélemények átlagolásából kialakult vélemény** szerint a vízellátást lényegében megoldottnak tekintik, a vízfolyások állapotának javítását és a szennyvízelvezetéssel kapcsolatos megoldandó gondokat viszont fontossági sorrendben első-második helyre sorolják.

Megoldásként lényegében egyenrangúan a gyakoribb medertisztítást, a szennyvíz bekötések megszüntetését és a szigorúbb felelősségre vonást jelölték meg eszközül.

Az Önkormányzat a felszíni vizek védelme érdekében a szennyvízhálózat kiépítésével, az arra való rákötési arány teljessé tételének támogatásával és a medrek tisztaságának megőrzésével, megőrzésével hathat.

Felszín alatti vizek

A térségben összefüggő talajvízszint inkább csak a völgyekben van, 2-4 m között, de csapadékos időben feljebb is emelkedik. Mennyisége kevés, 50 l/s, és nitrát koncentrációja miatt túlnyomórészt használhatatlan. Keménysége és szulfáttartalma is nagy. A rétegvizek mennyisége is korlátozott, összességében 75 l/s-re számítható. Az artézi kutak általában nem mélyek és változatos vízhozamúak.

Serényfalva a „*felszín alatti vizek védelméről*” szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 7. § -ával és a r. 2. számú mellékletével összhangban kibocsátott és 2005. január 1-én hatályba lépett „*a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról*” szóló 7/2005. (III.1.) KvVM rendelet értelmében „*érzékeny*” minősítésű területen helyezkedik el.

A talajvíz minőségének jellemzésére figyelőként adatok nem álltak rendelkezésünkre, így objektív adatokkal jellemezni nem tudtuk.

A település területén nyilvántartott diffúz szennyezőforrásról nem érkezett adatszolgáltatás.

A hatótényezők számbavétele ezek nélkül is lehetséges és a települési környezetvédelmi program szempontjából elégséges is.

A település ivóvízellátását biztosító vízbázis, víztároló medencék, valamint vízvezeték-hálózat védőterületét, védősávjait a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően kell kialakítani és fenntartani.

A 72/1996. (V.22.) Korm. Rendelet 9. § 7. szerint „A védőidomot, a védőterületen belül – külön jogszabály szerint meghatározott – belső és külső védőövezetét, valamint a védősávot érintő tulajdoni, illetve használati korlátozásokat, ideértve a telekalakítási és építési tilalmat, valamint a vízmű üzemeltetőjét megillető használati és szolgalmi jogot a kijelölről és a fenntartásról rendelkező határozat alapján az ingatlan nyilvántartásba be kell jegyezni.”

A rendezési tervekben a felszíni és felszín alatti vizek védelme érdekében a szennyezés érzékenységi besorolást az érintett településrészen a védelmi övezeteket fel kell tüntetni, minden átalakítást, terület-felhasználást úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy annak során a vizek elszennyeződése kizárható legyen.

A vízellátás kiteljesítésével párhuzamosan a csatornahálózat kiépítése is indokolt, mert a keletkező szennyvíz nem kerül tisztításra, közvetve a talajvízbe jut, ami a bányarévi ivóvízbázist veszélyeztet, illetve a vízbázis védelmi költségeket növeli. Csak elválasztott rendszerű csatornahálózat építhető ki, azaz a szennyvíz, valamint a felszíni- és csapadékvizek külön hálózaton keresztül vezethetők csak el.

A csatornahálózat kiépítéséig is gondoskodni kell a zárt szennyvíz tárolókban való gyűjtésről és arra feljogosított szolgáltatóval való elszállíttatásáról engedélyezett szennyvíz-telepre. A kötelező érvénnyel igénybe veendő szolgáltató kijelölése önkormányzati feladat.

Új lakó- és ipari övezetek csak a 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (OTÉK) 8. §-ban, valamint az azt módosító 36/2002. (III.7.) Korm. Rendeletben meghatározott teljes közművesítéssel irányozhatók elő. Egyedi vízellátó művek csak külön vízjogi engedéllyel alakíthatók ki.

A felszín alatti vizekre a műszaki védelem nélküli kommunális hulladék lerakó és az illegális lerakatok is szennyezőhatást gyakorolnak. A 2002-ben végzett szilárd kommunális hulladéklerakók feltárására irányuló országos felmérés keretében 1 lerakó került feltárásra. A településen e felmérés során csak a szemrevételezéssel megállapítható főbb paraméterek kerültek meghatározásra és az azokra alapozható kockázatbecslés, objektív felülvizsgálati anyag nem állt rendelkezésre. A lerakó műszaki védelem nélküli, kb. 1980m³ hulladék halmozódott fel terepszinten lerakva.

A **lakossági vélemények** csak a csatornázás kialakításának tulajdonítanak jelentőséget. Az illegális bekötéseket, szennyvízszikkasztást érthetetlen módon a cinkos palástolás fedi. Sajnos ezt a szemléletet térségünkben máshol is tapasztaltuk. Fontos azonban kiemelni, hogy a lakossági szemléletformálást döntően előre sorolják, a

szennyvízkezelés megoldását és vízfolyások megtisztítását lényegében közvetlenül követi.

2.1.3. Föld

Általánosan fogalmazva a talajvédelem célja a termőföld termékenységének és minőségének megóvása, fizikai, kémiai, biológiai romlásának megelőzése, illetve a káros hatások elhárítása.

Mint a kistáj egészére, Serényfalvára is jellemzőek a lejtős tömegmozgásos folyamatok és formák, intenzív a talajerózió. Felszínét pilocén agyagos, homokos üledékek fedik. Talaja döntően harmadidőszaki üledéken képződött, agyagos vályog mechanikai összetételű, agyagbemosódásos barna erdőtalaj.

Serényfalva térségében uralkodó talajviszonyok jellemzését az alábbiakban foglaljuk össze.

Fizikai talajféleségek: agyagos vályog

Kémhatás: erősen és gyengén savanyú

Talajképző kőzetek: É-i rész nyirok,

D-i rész: Glaciális és alluviális üledékes

Szerves anyag készlet: 50-300 t/ha

országhatár és a 26-os út által határolt térség: 200-300 t/ha

ÉK-i irányban 50-100 t/ha

Termőréteg vastagsága: nagyobb, mint 100 cm

A TIM (Talajvédelmi Információs Monitoring) megyei rendszere Serényfalva közigazgatási területét nem érinti.

Talajvédelmi bírságot a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Növény és Talajvédelmi Szolgálat Serényfalva közigazgatási területén nem szabott ki, a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól szóló 50/2001. (IV.3.) Korm. rendelet szerinti talajvédelmi megvalósítási engedélyt nem adott ki.

A közigazgatási terület a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 49/2001. (IV.3.) Korm. Rendelet szerint nem tartozik nitrátérzékeny kategóriába, ettől függetlenül annak előírásait és a rendelet szerinti „jó mezőgazdasági gyakorlat” szabályait javasolt betartani.

A település vonatkozásában a sajnálatos módon előforduló illegális lerakók jelentenek még talajvédelmi szempontból kockázatot.

A termőtalajtól mélyebb rétegekben a Magyar Geológiai Szolgálat Észak-magyarországi területi hivatala szerint a város közigazgatási területe fedésben van a következő, megkutatatott, ipari készlettel rendelkező ásványi nyersanyag lelőhelyekkel, melyeket az Országos Ásványvagyon Mérlegben tartanak nyilván:

05-06-096-01-4168 kódszámú, Serényfalva, Putnoki Téglagyár, Pagonypuszta (Serényfalva I.-agyag) elnevezésű blokktegla agyag nyersanyag lelőhelyet, amit a Miskolci Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség 548/1990. számú határozatával

megállapított „Serényfalva I. /Putnoki Téglagyár/-agyag” védnevű bányatelek fed le. A nyersanyag és a bányatelek jogosítottja az Északmagyar Téglaiipari Rt.

05-06-096-02-4168 kódszámú, Serényfalva, Templom megett (előz. kut.) elnevezésű blokktegla agyag nyersanyag lelőhelyet. A megkutatott készleteknek nincsen bányászati jogosítottja. Az ásványi nyersanyag állami tulajdon, az ehhez kapcsolódó jogokat a Kincstári Vagyoni Igazgatóság gyakorolja, a készlet kezelője és nyilvántartója a Magyar Geológiai Szolgálat.

05-06-096-03-4321 kódszámú, Serényfalva, 0123/4 hrsz. (Serényfalva II.-kavics) elnevezésű bányászati betonkavics nyersanyag lelőhelyet, amit a Miskolci Bányakapitányság 2121/1998. számú határozatával megállapított „Serényfalva II.-kavics” védnevű bányatelek fed le. A nyersanyag és a bányatelek jogosítottja az FÁBIÁN-TRANS Kft. Ismereteink szerint a Miskolci Bányakapitányság 168/2003-68. számú határozatában kötelezte a bányatelek jogosítottját többek között a megszüntetési és tájrendezési terv elkészítésére.

A Magyar Geológiai Szolgálat Észak-magyarországi területi hivatala több felszínmozgásos helyszínt tart nyilván a település közigazgatási területén. Mint potenciális mozgással veszélyeztetett részeket célszerű figyelembe venni a rendezési terv készítésénél.

A Magyar Geológiai Szolgálat Észak-magyarországi területi hivatala a község közigazgatási területén nem jelezett nyersanyag kitermeléséből származó alábányászott részeket.

Magyar Geológiai Szolgálat Észak-magyarországi területi hivatala javasolja, hogy a környezetvédelmi program foglalkozzon a településtől ÉK-re kb. 1 km-re található (Bukova-dűlő), felszínmozgással kialakult „hepe” tavakkal, amelyek alkalmasak lehetnek turisztikai célpontként való kialakításra is.

2.2. A települési és az épített környezet állapota

2.2.1. Települési környezet

Közvetlen települési környezetünk képezi mindennapjaink életterét. A közterületek, utak, járdák, parkok ipari- és szolgáltató területek állapota közérzetünk alakításának igen jelentős tényezője, nem lehet tehát közömbös számunkra az azokkal kapcsolatos tevékenység.

A települési környezet tisztasága

A település köztisztasági helyzetét, közterületi rendjét illetően ugyan nem lehet a teljes megelégedettség hangján szólni, de különösebb kifogás sem emelhető.

A mellékletbeli közvélemény-kutatásban szereplő szubjektív vélemények összessége is erre a megállapításra enged következtetni. A megoldásra váró problémák fontossági sorrendjében a közterület tisztasági gondok, a középmezőnybe sorolódnak, még hátrébb sorolják a közterületi takarítást, azaz nem emelnek kifogást a közterületi rend ellen.

Együttesen jelentkezik az önkormányzattal szembeni elvárás a rendteremtés fizikai és jogi területén egyaránt. Erősen kifogásolják a lakosság viszonyát a környezethez, kiemelkedően fontosnak ítélik a szemléletformálást.

Hulladékkezelés

A községben a szilárd kommunális hulladékok intézményesített gyűjtése és más település (Sajókaza) lerakójára való elszállítása az TESCOM 2000 Kft által megoldott.

A 2003-as statisztikai adatok alapján a 368 lakásból 366 vette igénybe a szolgáltatást. A községből elszállított kommunális hulladék mennyisége 323t. A nyilvántartásban szereplő mennyiséggel a lakossági szubjektív mennyiségi adatok jól összecsengenek (intézményi hulladékkal együtt 19,13 kg/hét, lakás mutató a 20 kg/hét, lakás lakossági becslés), ami szintén alátámasztja azt a véleményt, hogy a lakosok erre a problémakörre nagyon odafigyelnek, és fontosnak ítélik.

A közvélemény-kutatás szerint a szolgáltatás minőségével a gyűjtési gyakorisággal a lakosság lényegében elégedett, elutasító válasz nem volt. Az árat 50-50%-ban reálisnak, illetve magasnak ítélik, de a „szeméthelyzet” megoldását nem a szolgáltatás díjának csökkentésében, hanem a szemléletformálásban, hatósági eszközökkel való kikényszerítésben, az illegális lerakók felszámolásában látják.

A közvélemény-kutatásból az alábbi lényeges következtetések vonhatók még le: fontosnak ítélik a fejlesztést a szelektív hulladékgyűjtés irányában;

a környezeti tudatosságban még hiányosságok vannak, mivel kicsi a kinyilvánított gyűjtési hajlandóság, meglepő módon önmagukról kevésbé feltételezik az aktív részvételt, mint másokról.

a rendteremtést, illegális lerakók felszámolását, vízfolyások tisztítását aktívabb önkormányzati részvállalással képzelik el, de hathatósabb hatósági intézkedéseket várnak el a renitenskedőkkel szemben is.

A SAJÓ-BÓDVA VÖLGYE ÉS KÖRNYÉKE HULLADÉKKEZELÉSI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS projekt részeként hosszútávon is megfelelő hulladékkezelés várható.

E fejezetben kivonatossan ismertetjük a társulás helyi hulladékkezelési tervének releváns részét (dőlt betűvel szedve). A kivonaton belül az eredeti fejezetek és táblázatok számozását megtartjuk, hogy a későbbiekben a dokumentumok közötti összhang fennálljon. Az idézett részekkel kapcsolatos észrevételeinket normál szedéssel tettük meg.

„A keletkező hulladékok típusa és éves mennyisége (tonna)

Nem veszélyes hulladékok

(II/1. táblázat)

Település	Hulladék mennyiség (tonna/év)			
	Települési szilárd (sza)	Települési folyékony (ba, sza)	Szennyvíziszap	Építési bontási (sza)
Serényfalva	249	560	0	335

Beszállított hulladék mennyiségek (tonna)

(II/3. táblázat)

Település	Beszállított hulladék mennyiség (tonna)				
	Települési szilárd	Települési folyékony	Szennyvíz iszap	Építési-bontási	Veszélyes
Serényfalva	0	0	0	0	0

Kiszállított hulladék mennyiségek (tonna)

(II/6. táblázat)

Település	Kiszállított hulladék mennyiség (tonna)				Veszélyes
	Települési szilárd	Települési folyékony	Szennyvíz iszap	Építési-bontási	
Serényfalva	323	7 340	0	0	

Megjegyezzük, hogy a keletkezett és kiszállított mennyiségi adatok között ellentmondás van! A kiszállított szilárd hulladék mennyisége az elfogadott, a folyékony hulladék (szippantott szennyvíz) mennyiségéről nincsenek hiteles adatok kijelölt közszolgáltató híján.

Szakirodalmi adatok alapján a keletkező szennyvíz mennyisége a felhasznált víz mennyiségének kb. 80%-a, az így becsült szennyvíz mennyisége 22960 m³, ebből a háztartási 14160 m³, aminek a kezeléséről gondoskodni kell.

Az ingatlantulajdonosok felelőssége az ingatlan területén keletkező szennyvíz tárolására szolgáló létesítmények előírás szerinti megvalósítása, a keletkező szennyvizek elszállíttatása, amely az erre a feladatra jogosult, megfelelő engedéllyel rendelkező közszolgáltató vállalkozó - mely kijelölése önkormányzati feladat - igénybevételevel lehetséges.

A hulladékszállítási tevékenység engedélyköteles tevékenység, mely tevékenységet a környezetvédelmi előírások betartása mellett a hulladék sajátosságait figyelembe vevő speciális szállítójárművel lehet végezni. A tevékenység végzése megfelelő szaktudást és felszereltséget igényel. A szállítást végző felelőssége, hogy a birtokában lévő hulladékot engedéllyel rendelkező kezelőnek adja át további kezelésre.

Hulladékgyűjtő szigetek

A lakosságnál, intézményeknél, gazdálkodó szervezeteknél keletkező, szelektíven gyűjthető meghatározott hulladékfrakciók gyűjtésére kb. 1000 fő lakosság megléte esetén hulladékgyűjtő szigetek kerülnek elhelyezésre a közterületeken.

A szigetek konténerekben, szelektíven gyűjthető hulladékok: papír, üveg (színes és fehér külön), műanyag (elsősorban pet palack).

Gyűjtő szigetek telepítési helyei és száma a tervezési terület települései közül:

Serényfalva (1 db).

Hulladékhasznosító és -ártalmatlanító kapacitások kialakításának prioritásai és célkitűzései

(VI/3. táblázat)

Sorszám	Megvalósítandó célkitűzés	Kapacitás	Megvalósítás időpontja
4.	Hulladékgyűjtő szigetek telepítése	4x2 m ³	2006

Az illegális és környezetvédelmileg nem megfelelő tároló, kezelő és lerakótelepek megfelelő üzemmódra fejlesztése, illetve rekultiválása, kármentesítési feladatok elvégzése, felszámolása

A tervezési területen lévő települési szilárdhulladék lerakó telepek a Sajókazai Hulladékkezelő Centrumban jelenleg is üzemelő Határvölgyi lerakóval együtt, a folyékony hulladéktelepítők és döngutak környezetvédelmileg nem megfelelő lerakóknak minősülnek, megfelelő üzemmódra fejlesztésük nem indokolt, illetve nem is lehetséges. A telepek felszámolást, rekultiválást igényelnek. Az esetleges

kármentesítések az adott lerakók környezetvédelmi felülvizsgálatai eredménye alapján határozhatók meg.

Települési szilárd hulladéklerakók

(VI/4. táblázat)

Település	Lerakott hulladék mennyiség (m³)	Felszámolás módja	felszámolás időpontja
Serényfalva	1980	helyben történő rekultiválás	2008

A regionális rendszerhez kapcsolódóan 2005 - 2006-tól elkezdődik a meglévő lerakók (szilárd és folyékony, állati ártalmatlanító) lezárása és területük rekultiválása, ami legkésőbb 2008. végéig befejeződik. Települési folyékony hulladéklerakó és döngkút rekultiválására Serényfalván nincs szükség.

Települési szilárdhulladék cselekvési programja
(VII/1. táblázat)

Cél	Cselekvési program	Résztevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft
A szakszerű közszolgáltatás feltételeinek biztosítása a regionális létesítmények üzembe helyezéséig tartó átmeneti időszakot is figyelembe véve	A közszolgáltatási szerződések rendezése; a regionális rendszer üzemeltetési feltételeinek az előkészítése; ösztönző tarifarendszer változatok kidolgozása; egységes helyi rendeletervezetek kidolgozása.	önkormányzatok; jelenlegi közszolgáltatók; regionális rendszer üzemeltetője, társulás, környezetvédelmi hatóságok; jogi szakértők	2005	2,2
Szelektív gyűjtés előkészítése, kialakítása, működtetése	Széleskörű felvilágosítás, tudatformálás	társulás, önkormányzatok, intézmények, civil szervezetek, üzemeltető, lakosság	2005 - 2008	0,2/év
	Hulladékgyűjtő szigetek kialakítása	társulás, hulladékkezelő, önkormányzatok,	2006	0,5/sziget
Biológiailag lebomló szerves anyag tartalom csökkentése a hullékgazd. törvény szerinti ütemben	Szelektív gyűjtés feltételeinek a kialakítása	önkormányzatok, lakosság üzemeltető	2006 - 2008	A támogatott regionális rendszer részeként 25
	Házi komposztálás bővítése és támogatása	önkormányzatok, lakosság, üzemeltető	2006 – 2008	0,03/komposztá ló 163
Csomagolási hulladékok hasznosítási arányának növelése	Szelektív hulladékgyűjtés kialakítása, működtetése figyelemmel a regionális rendszerhez való illeszthetőségre	társulás, önkormányzatok, lakosság, intézmények,	2006 - 2008	A támogatott regionális rendszer

Cél	Cselekvési program	Részvevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft
		üzemeltető		részeként 25
A műszaki követelményeknek nem megfelelő, bezárt és illegális hulladék lerakatok által okozott környezetszennyezés megszüntetése	A hulladéklerakók-, illegális lerakók bezárása, felszámolása és területük rekultiválása - környezetvédelmi felülvizsgálatok készítése - rekultivációs tervezések - rekultivációk kivitelezése	önkormányzatok, társulás, üzemeltető tervezők; hatóságok, tervezők;hatóságok, közbeszerzési érintettek, kivitelezők, üzemeltető	2008	Lerakónként önálló beruházásokba n 524,2

Települési folyékonyhulladék cselekvési programja
(VII/2. táblázat)

Cél	Cselekvési program	Résztvevők	Időzítés	Becsült költség Millió Ft
Megfelelő adatbázis létrehozása	Adatgyűjtés	Önkormányzatok, lakosság vállalkozók, üzemeltető	2005	0,2
A talaj és a felszín alatti vizek szennyezésének a csökkentése	A szabályozatlan szennyvízkezelési területeken a folyékony hulladékkezelés rendeleti szabályozása	Önkormányzatok; hulladékkezelők	2005	-
	A szennyvízcsatorna hálózat településen belüli teljes kiépítése	Önkormányzatok; üzemeltetők; kivitelezők	2005 - 2008	Lakossági intézményi forrásokból
	A szennyvízelvezető hálózatra történő rákötések számának növelése	Önkormányzat, ingatlantulajdonosok, üzemeltetők	folyamatos	Lakossági, intézményi, ill. vállalkozói forrásokból
	Az ingatlanokon lévő nem megfelelő szennyvíztárolók felszámolása	Önkormányzat, környezetvédelmi hatóság, ingatlantulajdonosok	2005-től	Tulajdonosi forrásból

Építési és bontási hulladékok cselekvési programja
(VII/4. táblázat)

Cél	Cselekvési program	Résztevők	Időzítés	Becsült ktg. Millió Ft
Megfelelő adatbázis létrehozása	Adatgyűjtés	Önkormányzatok, építőipar; vállalkozók, lakosság	2005	0,3
Hasznosítás	Azbeszt tartalmú hulladékok kezelése, illetve az épületek azbesztmentesítése	Önkormányzat, építőipar, egészségügyi hatóság, azbesztszövetség	2005-től	Bontási, felújítási költségek terhére

Mezőgazdasági-, ipari és egyéb gazdálkodói nem veszélyes hulladékok cselekvési programja
(VII/5. táblázat)

Cél	Cselekvési program	Résztevők	Időzítés	Becsült ktg. Millió Ft
Megfelelő adatbázis létrehozása	Hulladékok mennyiségének felmérése	Önkormányzatok, intézmények, termelők, kezelők	2006	0,3
Megelőzés	Tájékoztatás	Önkormányzatok, termelők	Folyamatosan	0,3
Hasznosítás	Szelektív gyűjtés	hulladékkezelők önkormányzatok, termelők, üzemeltető	2005-től	Üzemeltetési költségeken belül
Az ártalmatlaní-nítási, lerakási arány csökkentése	A hasznosítható hulladékok lerakásának elkerülése	Önkormányzatok, termelők, üzemeltető	2009-től	Regionális rendszer üzemeltetésébe n

Települési szilárdhulladéktól elkülönítetten gyűjtött, kiemelten kezelendő hulladékáramok cselekvési programja
 Veszélyes hulladékok
 (VII/6. táblázat)

Cél	Cselekvési program	Résztevők	Időzítés	Becsült ktg. Millió Ft
Megfelelő adatbázis létrehozása	Hulladékok mennyiségének felmérése	Önkormányzatok, lakosság, intézmények, termelők, kezelők	2006	0,3
Megelőzés/ hasznosítás/ ártalmatlanítás	Tájékoztatás	Önkormányzatok, termelők, lakosság, hulladékkezelők	Folyamatosan	0,3
Hulladéktípusok:				
Hulladékolajok	Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok intézményeik, lakosság, forgalmazók hulladékkezelők	2005- folyamatos	Működési forrásokból
Akkumulátorok és szárazelemek	Tájékoztatás Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok intézményeik, lakosság	2006- folyamatos	Működési forrásokból
Kiselejtezett gépjárművek	Tájékoztatás Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik	2005- folyamatos	Vállalkozói források
Egészségügyi hulladékok	Tájékoztatás Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik, magánorvosok	2005- folyamatos	Működési forrásokból
Állati eredetű hulladékok	Tájékoztatás Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik, lakosság, hulladékkezelő	2005- folyamatos	Működési forrásokból
Növényvédőszer- és csomagolóanyagok	Tájékoztatás Szervezett gyűjtés és ártalmatlanítás	Önkormányzatok, intézményeik	2006- folyamatos	Működési forrásokból

Nem veszélyes hulladékok
(VII/7. táblázat)

Cél	Cselekvési program	Résztevők	Időzítés	Becsült ktg. Millió Ft
<u>Csomagolási hulladékok</u>				
A települési szilárd hulladéktól való külön gyűjtés	A szelektív hulladékgyűjtés bevezetése	Önkormányzatok, intézményeik, lakosság hulladékkezelők	2006- folyamatos	Közzolgáltatás költségein belül
Megelőzés	Kevesebb csomagolóanyag felhasználás ösztönzése, betétaljas csomagolóanyag használat ösztönzése		folyamatos	-
Hasznosítás	Visszagyűjtési rendszer üzemeltetése	Önkormányzatok, intézményeik, lakosság, hulladékkezelők	2006- folyamatos	Közzolgáltatás költségein belül
<u>Gumihulladék</u>				
Hasznosítás, elkülönített gyűjtés	Begyűjtő- és kezelőrendszer üzemeltetése, forgalmazók bevonása	Önkormányzatok, intézményeik, lakosság, hulladékkezelők, forgalmazók	2005- folyamatos	Működési forrásokból
<u>Települési szilárd hulladékban megjelenő egyéb hulladékok</u>				
Elkülönített gyűjtés, hasznosítás	Szelektív begyűjtő- és kezelőrendszer fejlesztése	Önkormányzatok, intézményeik, lakosság, hulladékkezelők	2006- folyamatos	Közzolgáltatás költségein belül

Hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztési költségei
(VIII/1. táblázat)

Hulladékgazdálkodási létesítmény	Bekerülési költség Millió Ft
Serényfalva	0,5/ sziget

Környezetvédelmileg nem megfelelő hulladékkezelő létesítmények felszámolási,
rekultiválási költségei (tervezési költségekkel együtt)
(VIII/2. táblázat)

Hulladékgazdálkodási létesítmény	Bekerülési költség Millió Ft
Települési szilárd hulladéklerakók	
Serényfalva	2,7

Kommunális szennyvízkezelés, - gyűjtés, - elvezetés, - tisztítás

A 2.1.2. ponton belül a felszíni víz és a 2.2.1. ponton belül a hulladékkezelés fejezetekben a vonatkozó statisztikai adatok és tartalmi információk lényegében már ismertetésre kerültek.

A község nem rendelkezik kiépített szennyvízcsatorna-hálózattal, és nem szerepel a nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és Tisztítási Megvalósítási programról szóló 25/2002. (II.27.) Korm. rendelet szerinti agglomerációs besorolásban sem, azonban a település a Hét központú (2.000-10.000 LE közötti) agglomerációhoz tartozik, mely agglomerációnak az országos agglomerációs jegyzékbe történő besorolása jelenleg folyamatban van.

Törekedni kell a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítésére. Majdan a csatornázott területeken a közműpótlók létesítését meg kell tiltani. Addig is a még derítővel működő ingatlanok vonatkozásában hatósági eszközökkel (közműpótlók ellenőrzése, kizárólagos jogosultsággal rendelkező szolgáltató kijelölése) javasoljuk kikényszeríteni a jogszerű szennyvíz-kezelést.

A település szennyvízeinek helyi elszikkasztásos kezelése szigorúan tilos.

Az ÉVIZIG a Bánréve és társult települések (Serényfalva, Sajónémeti, Sajópüspöki, Hét, Kelemér, Gömörszőlős) szennyvízcsatornázására és szennyvíztisztítására a H-4248-48/2002. számú határozattal vízjogi létesítési engedélyt adott.

„Serényfalva szennyvízelvezetésének műszaki adatai:

Az elvezetendő összes szennyvízmennyiség $Q_{\text{össz}} = 169,4 \text{ m}^3/\text{d}$. $Q_{\text{hmax}} = 5,89 \text{ l/s}$.

A csatornahálózat tervezett felépítése:

1. Gravitációs szennyvízcsatorna épül összesen: 4885 fm

ebből DN 160 KG PVC (házi bekötés)	1800 fm
DN 200 KG PVC	3085 fm

2. Nyomott szennyvízcsatorna épül összesen: 4149 fm

ebből DN 40 KPE-P6 (házi bekötés)	2284 fm
DN 50 KPE-P6	515 fm
DN 63 KPE-P6	335 fm
DN 90 KPE-P6	1015 fm

A községben épül összesen. 9034 fm

A hálózatot WAWIN gyártmányú csövekből és műanyag aknáktól tervezik kialakítani, az aknák egymástól való távolsága nem haladhatja meg a 85 m-t.

A községben megépülő szennyvízcsatornák adatai:

Vezeték jele	Utca neve	Gravitációs vezetékszszakasz.	Házi bekötések száma	Házi bekötések hossza
S-1-0-0	Dózsa György	486 fm, 200 PVC	25	390
S-1-1-0	Béke	314 fm, 200 PVC	14	207
S-1-1-1	Béke	55 fm 200 PVC	4	20
S-1-2-0	Ady Endre	263 fm 200 PVC	27	200
S-1-3-0	József Attila	253 fm 200 PVC	26	214
S-1-4-0	Ságvári Endre	257 fm 200 PVC	26	195
S-2-1-0	Kossuth Lajos	396 fm 200 PVC	22	141
S-2-1-0	Kossuth Lajos	105 fm, 200 PVC	7	28
S-2-1-1	Petőfi Sándor	93 fm, 200 PVC	5	34
S-2-1-2	Petőfi Sándor	93 fm, 200 PVC	5	14
S-2-1-2-1	Petőfi Sándor	27 fm, 200 PVC	2	12
S-2-2-0	Kossuth Lajos	284 fm, 200 PVC	21	175
S-2-2-1	Kossuth Lajos	38 fm, 200 PVC	4	17
S-2-3-0	Széchenyi	421 fm, 200 PVC	15	153

Vezeték jele	Utca neve	Gravitációs vezetékszszakasz.	Házi bekötések száma	Házi bekötések hossza
S-1-1-1	Dózsa György	19 fm, 40 KPE		
S-2-0-0	Kossuth Lajos	1015 fm, 90 KPE	53	1308
S-2-0-1	Tompai Mihály	135 fm 50 KPE	7	137
S-2-0-2	Kossuth Lajos	96 fm 50 KPE	5	29
S-2-1-0	Kossuth Lajos	335 fm 63 KPE	36	539
S-2-1-1	Petőfi Sándor	284 fm 500 KPE	19	252

A községben összesen 120 db házi szennyvízátemelő létesül, valamint 4 db MOBA rendszerű közterületi szennyvízátemelő.

Közterületi átemelők:

7/1 jelű átemelő (központi átemelő):

A tervezett átemelő $\phi 1,8$ m belső átmérőjű akna kapacitása 169,4 m³/d. A megépülő szivattyú 1+1 db ABS AFP 1041 típusú szivattyú. Q = 9,4 l/s. Az átemelő vezérlése a szennyvíztelepről központi irányítással történik. Az átemelő a Kelemér - Hét-i külterületi nyomóvezetékbe juttatja a község szennyvizeit, melynek tisztítása a Hét községi tervezett tisztítótelepen biztosított.

7/2 jelű átemelő:

A tervezett átemelő $\phi 1,8$ m belső átmérőjű akna kapacitása 67,4 m³/d. A tervezett szivattyú 1+1 db ABS AFP 0834 típusú szivattyú. Q = 4,5 l/s. Az átemelő vezérlése a szennyvíztelepről központi irányítással történik.

7/3 jelű átemelő:

A tervezett átemelő $\phi 1,0$ m belső átmérőjű akna kapacitása $4,61 \text{ m}^3/\text{d}$. A tervezett szivattyú 1+1 db ABS PIRANHA 08D típusú szivattyú. $Q = 0,8 \text{ l/s}$. Az átemelő vezérlése a szennyvíztelepről központi irányítással történik.

7/4 jelű átemelő:

A tervezett átemelő $\phi 1,0$ m belső átmérőjű akna kapacitása $2,1 \text{ m}^3/\text{d}$. A tervezett szivattyú 1+1 db ABS PIRANHA 08D típusú szivattyú. $Q = 0,7 \text{ l/s}$. Az átemelő vezérlése a szennyvíztelepről központi irányítással történik.

Házi átemelők:

Típusa:	ABS PIRANHA 08 W 50 Hz
Q (l/s):	1,05
H (m):	12,4
P (kW):	1,12

Légtelenítő, ürítő, szakasztolózárnak:

A nyomott vezetéken helyezkedik el azokban a csomópontokban, ahol két nyomott vezeték csatlakozik, valamint a vasút és a folyó keresztezésénél szakasztolózárnak akna kerül kialakításra. Az aknák $0,8 \times 1,1$ vagy $1,1 \times 1,5$ belméretűek.

II. Szennyvíztisztítás:

A tervezett szennyvíz telep helye Hét községtől DNy-i irányban kb. 200 m-re található.

A telep tervezett kapacitása $650 \text{ m}^3/\text{d}$ melyben figyelembe van véve Serényfalva csatlakozása is.

A tervezet biológiai eleven iszapos technológia BIOVAC szennyvíz tisztítási technológia amely SBR technológia alapján működik egymástól független 3 db medencében.

A tisztítás aktív eleveniszapos, oxigén emésztési sebességkövetésen alapuló valamint időciklus alapján vezérelt biológiai folyamat.

Műtárgyak:

Rács:

A db AP 200RH típusú gépi hengerrács és homokfogó

Puffer medence:

1 db $V = 198 \text{ m}^3$ -es vb. medence.

A tervezett keverő 1 db ABS RW 3034 típusú.

A tervezett feladó szivattyú 1+1 db ABS AFP 1033 típusú.

$Q = 58 \text{ m}^3/\text{h}$, $H = 10 \text{ m}$.

Biológiai tisztító berendezés:

3 db egyenként 264 m^3 -es vb. medencék.

A tervezett keverők 1-1 db ABS RW 3034 típusúak.

$P = 2.8 \text{ kW}$.

A tervezett levegőztető elemek 3x90 db NOPOL Saniter elemek, melyekhez a légszállítást 3+1 db ROBUSCHI ROBOX SRB30 típusú fúvók biztosítják,

$Q_{lev} = 360 \text{ m}^3/\text{h}$.

A medencékben Danfoss típusú oldott oxigén és nyomás érzékelők találhatók.

A tisztítási folyamat közben a szennyvízhez BOPAC elnevezésű vegyszert adagolnak, a tisztítási folyamat végén fertőtlenítésre Hypo-t használnak.

Az adagoló szivattyúk Prominent Concept típusú adagolók.

Iszapkezelés:

A keletkező fölösiszap tárolására ill. sűrítésére 1 db $V = 77 \text{ m}^3$ –es sűrítő létesül.

A tervezett keverő 1 db ABS RW 3034 típusú.

A sűrített iszap víztelenítésére 1 db MIB-3 típusú víztelenítő létesül.

$Q = 3 \text{ m}^3/\text{h}$.

Végátemelő:

A tervezett vb. medence $V = 35 \text{ m}^3$ hasznos térfogatú akna.

A tervezett feladó szivattyú 1+1 db ABS AFP 1045 típusú.

$Q = 50 \text{ m}^3/\text{h}$ $H = 20 \text{ m}$

A tervezett nyomóvezeték 278 fm DN 200 KPE-P10 vezeték, amelyen biztosított a távozó szennyvíz mennyiségének mérése.

A tisztított szennyvíz befogadója a Sajó folyó. A tisztított szennyvízbevezetés a folyó 120+113 fkm szelvényben a bal parton történik, kitorkolló fejen keresztül parti bevezetéssel."

Az összegyűjtött szennyvíz kezelésére javasoljuk megvizsgálni helyi kisberendezés, vagy gyökérszórás rendszer kiépítését a regionális rendszer alternatívájaként, mivel Kelemér és Gömörszőlős is ezt az utat járja és a regionálisan engedélyezett rendszer borulni látszik.

Csapadékvíz-elvezetés

A környező hegy- és domboldalak növényzettel való borítottsága alacsony, ezért a lezúduló vizek időnként károkat okoznak

A községben a felszíni csapadékvíz elvezetésére nyílt medrű földárkok szolgálnak, melyek a Kelemér-patakba kerülnek bevezetésre, de a rendszer nem teljeskörű és megbízható.

A csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatban konkrét észrevételek nem érkeztek, az elvezető árkok és a patak tisztaságát azonban a lakosság is kifogásolja.

Az árkok tisztítására munka- és ütemtervet kell készíteni.

Ügyelni kell, hogy az elvezető árkokat tartsák megfelelően karban és a gépkocsi beállóknál legyen biztosított az átfolyás (tisztítás), illetve a megfelelő átbocsátó keresztmetszet.

Szükségesnek tartjuk a település csapadékvíz elvezető hálózatának felülvizsgálatát és a csapadékvíz-elvezetés egységes szemlélet szerinti megoldását a befogadóig (Keleméri-patak).

A község külvizek elleni védelmét hordalékfogókkal ellátott övárkokkal, valamint vízmosáskötéssel, ahol szükséges.

A csapadékvíz elvezetés teljes kiépítését, a vizek befogadó vezetésére.

A parti sávok megállapításánál a 46/1999. (III. 18.) Korm. rendeletben foglaltakat kell betartani.

A Keleméri-patak part éleitől 6-6 m, az önkormányzati kezelésben lévő vízelvezető árkok partéleitől 2-2 m szélességű sávot kell szabadon hagyni a fenntartási munkálatok elvégzésére.

Az esetleges beépítéseket meg kell szüntetni ezen a parti sávon, mert a mederfenntartási munkákat megnehezíti vagy meggátolja, és emiatt a későbbiekben vízkárveszélyes helyzetet teremthet, valamint a nagyvizek levonulásánál akadályt jelenthet.

A telekalakításra vonatkozó rendelkezések előírásai közé javasoljuk felvenni, hogy a magas talajvízállású területeken nem lehet új telekosztásokat végezni, illetve új lakóingatlanok kiosztásának előfeltétele a terület csapadékvíz elvezetésének megoldása.

A vízkárveszélyes szakaszokra kárelhárítási tervet kell készíteni a 232/1996. (XII.26.) Kormányrendeletnek „a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól” megfelelően.

Ivóvízellátás

A község lakásainak vezetékes ivóvízzel való ellátottsága 67%-os, területén még 15 db közület és 18 db közkifolyó üzemel. A 100% elérését rövidtávú célkitűzésnek ítéljük.

A 2.1.2. ponton belül a felszíni víz fejezetben a vonatkozó statisztikai adatok és lényegi tartalmi információk már ismertetésre kerültek.

A vízellátást az ÉRV Rt. a Vadna-Sajónémeti NA 300mm-es főnyomó-vezetékéről lecsatlakozó NA 100-as gerincvezetéken keresztül a Lázberci víztisztító-műből biztosítja, üzemzavar esetén a Kazincbarcika II. telep kútjaiból szolgáltatják a vizet

A vízvizsgálatok szerint a víz minősége kielégíti a 201/2001 Korm. Rendelet előírásait.

A lakossági és közszolgáltatási (vendéglátás, településüzemeltetés, kiskereskedelem) eredetű zaj-, rezgés- és légszennyezés elleni védelem

A lakossági eredetű, valamint a szolgáltató tevékenységből származó zajok községi szinten nem dominánsak, de bizonyos esetekben és helyzetekben ezek hatása sem elhanyagolható.

A szolgáltató tevékenységekkel kapcsolatban az a tapasztalat, hogy zajpanaszok a szórakozóhelyek esetében jelentkeznek, ott sem elsősorban a szórakozóhely primer zaja a panaszok alapja, hanem a közterületeken kialakuló zajos tevékenység, amit a szolgáltató jelenléte indukál és rendészeti kérdésként kezelendő.

Megmutatkozik a közvélemény-kutatásban is, hogy a szórakozóhelyek által okozott zajt a közlekedési- és ipari eredetű hatás után a lakásokból származó zajjal közelítően megegyezően helyezik el.

A közvélemény-kutatásokban a környezeti zajterhelésben szerepet játszó zajforrások sorában a szórakozóhelyeket máshol is a lakásokban folyó tevékenység után szokták sorolni vagy esetleg azzal egyenrangúan. A szubjektív megítélés inkább a zaj zavaró, pihenést, alvást gátló hatására helyezi a hangsúlyt, mint a zajnak az objektív méréssel jellemezhető és egészségkárosító hatású abszolút értékben jellemezhető terhelésére.

Itt említjük meg a közvélemény-kutatáshoz megjegyzésként hozzáfűzöttteket, mely szerint nagyon zavaró a motorosok – sokszor hangtompító nélküli üzemeltetéssel együtt járó – alacsony fokozatban való gyorshajtásából eredő intenzív hanghatás. Ez hasonlóan a szórakozóhelyek zajához elsősorban közrendvédelmi probléma, ami a környezetvédelem jogi eszköztárával nem kezelhető.

A szolgáltató tevékenységek végzésével kapcsolatban jelentkező lokális légszennyezés csekély mértékű, a város légszennyezettségi helyzetét érdemben nem befolyásolja.

Zöldterület-gazdálkodás

A falusias környezetre jellemző általános állapotok uralkodnak, az állapotörögzítésben ismertethető adottságokat az átfedés miatt a természetvédelmi fejezetben ismertetjük.

A közvélemény-kutatásból az látható, hogy a zöldfelület állományával és kezelésével elégedettek a mennyiségi növelését sem tartják nagyon indokoltnak. A belterületi zöldfelületek tisztaságával, gondozottságával az emberek lényegesen elégedettebbek, mint más közterületekével. Az intenzív virágosítási programot sokan dicsérik.

Helyi közlekedésszervezés

A tömegközlekedésre vonatkozó relatív elégedettséggel szemben az utak állapotát a negyedik legfontosabb környezeti problémának ítélik. A közlekedésfejlesztésre fordítható keretből a 60% fordítaná a tömegközlekedés fejlesztésére a pénzt, ami lényegében az utak állapotának javításaként valószínűsíthető.

A községben alapvető a kerékpáros közlekedés, ami a közutakon bonyolódik, kiépített kerékpárút nincs.

A kerékpárút fejlesztése területén a csatlakozva a megyei területfejlesztési programhoz a turisztikai és hobby célú kerékpározás számára javasoljuk preferálni a hálózatépítést. Hangsúlyozzuk a hálózat szót. A jelenlegi szinguláris szakaszokat egységes hálózattá szükséges fejleszteni. Javasoljuk preferálni a főutaktól független nyomvonalon vezetett "frisslevegős" kerékpárút hálózatot. Javasolt nyomvonalak az erdei utak, az országos túraútvonalakat követő nyomvonalak, borutak.

Magas a kerékpárútra voksolók 40%-os része, lényegesen megegyezik a kerékpárral közlekedők arányával.

Energiagazdálkodás

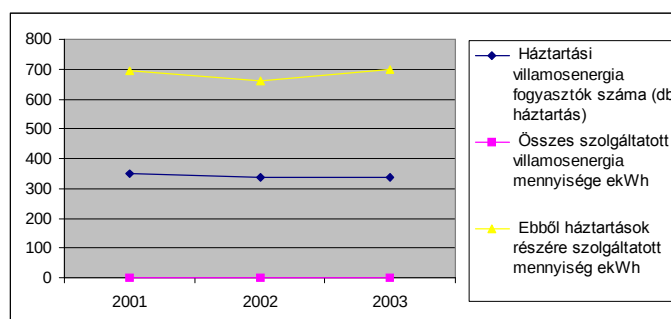
A fűtésre, világításra, közlekedésre és az élet egyéb más területein igénybe vett energiát túlnyomórészt környezeti elemeinkből nyerjük és felhasználásuk "melléktermékei" is a környezetbe kerülnek. Rendkívül fontos, hogy a rendelkezésre álló készletekkel fenntartható módon gazdálkodjunk, az energiát hatékonyan és takarékosan használjuk, környezetünket minél csekélyebb mértékben szennyezzük.

Az Önkormányzat költségvetését terhelő közvilágítás vonatkozásában a beépített teljesítmény a mérvadó, melyet energiatakarékos fogyasztók beépítésével csökkenteni lehet.

villamosenergia

MUTATÓ	2001	2002	2003
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db háztartás)	351	337	338
Összes szolgáltatott villamosenergia mennyisége ekWh	0	0	0
Ebből háztartások részére szolgáltatott mennyiség ekWh	694	660	697

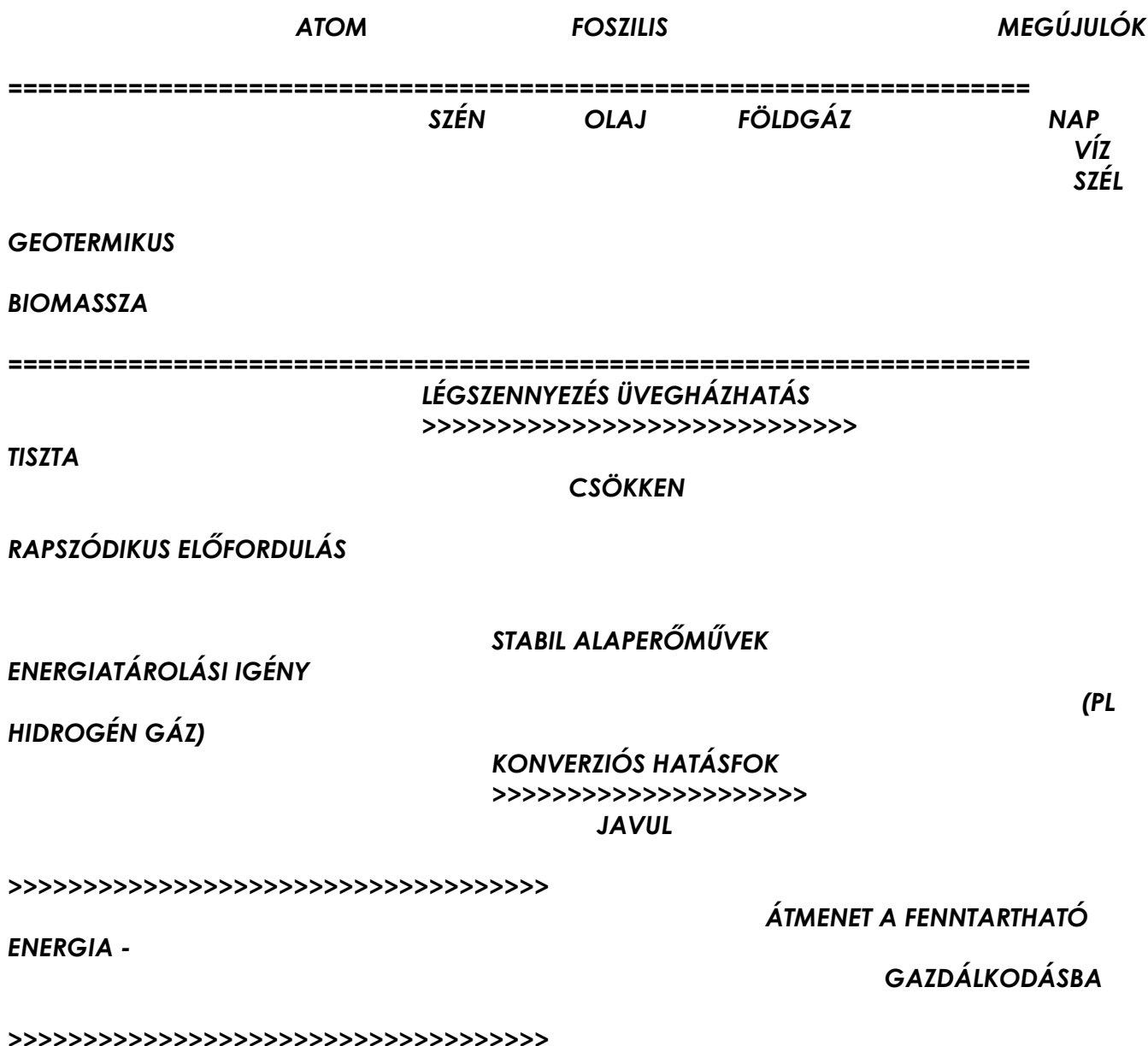
Az összes szolgáltatott villamosenergia mennyiségéről nem állt rendelkezésre statisztikai adat.

Az ábrából jól látható, hogy a villamosenergia fogyasztás növekvő trendje nagyobb lakossági szinten, mint a fogyasztók számának növekedése (csökken), ami nem kívánatos jelenség, a stagnálás, illetve az energiatakarékos rendszerek alkalmazására jellemző csökkenés a szolgáltatás minőségének megtartásával, ami kívánatosabb lenne.

A hő- és villamosenergia előállítása a környezetet egyik legnagyobb mértékben terhelő illetve környezeti és biztonsági kockázattal járó folyamat (bányák, hő-, atom- és vízerőművek), ami országosan és globálisan is rendkívül jelentős. Az értelmezéshez idézünk egy idevágó tanulmányunkból:

„Az energiatermelési módokat a fenntartható fejlődés szempontjait figyelembe véve az 1.sz ábrán szemléltettük.

1. sz. ábra
Energia termelése, felhasználása

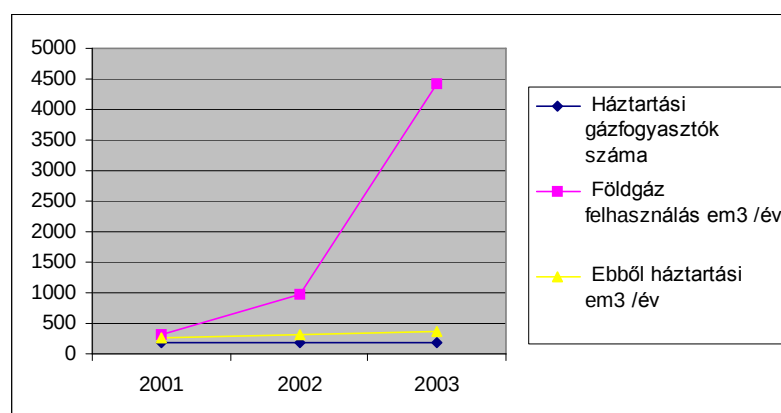
Az atomerőművekkel szembeni ellenállás alapvetően a radioaktív hulladékok megnyugtató kezelésének hiányára és a rendkívüli események - nem is annyira üzemeltetési, technológiai eredetű, hanem esetleges szándékolt emberi behatásra (terrorizmus) történő katasztrófa - nagyfokú kockázatára vezethető vissza.

A foszilis energiahordozók korlátozott rendelkezésre állása melletti veszély globálisan a széndioxid kibocsátás okozta felmelegedés, lokálisan a savas esők okozta természeti és korróziós károk, illetve a légszennyezés közvetlen egészségkárosító hatása.

A jövő egyértelműen a környezeti szempontból tiszta, ún. megújuló energiaforrások hasznosítása. Ezek alapvető problémája, hogy mind térben, mind időben rapszódikusan fordulnak elő"

Földgáz

MUTATÓ	2001	2002	2003
Háztartási gázfogyasztók száma	172	181	194
Földgáz felhasználás em ³ /év	314	975	4429
Ebből háztartási em ³ /év	273	313	379

Az összfogyasztás lényeges növekedése a téglagyári földgáz-tüzelésre való átállásból adódik. A lakossági fogyasztás növekedő trendje meredekebb, mint a fogyasztók számának növekedése, azaz egyre pazarlóbb a lakossági fogyasztás.

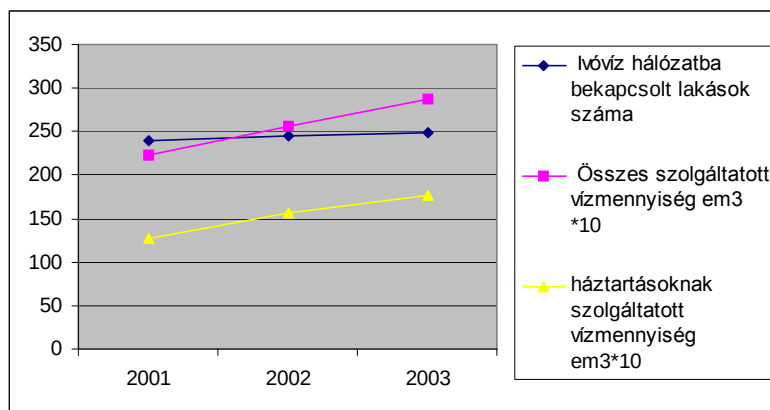
A földgázhasználatból eredő lokális hatás a levegőszennyezés, amit a „2.1.1. levegő” fejezetben részletesen tárgyaltunk.

Ebben a fejezetben kell kiemelni a jól hőszigetelt létesítmények fontosságát, ami kevesebb gázfogyasztást igényel a szükséges beltéri hőmérséklet előállításához, illetve a jól méretezett kazánteljesítményt és égőbeállítást.

Mindhárom tényező közvetlenül környezetvédelmi hatással bír. A kevesebb gázfelhasználás a gazdaságosabb üzemeltetés mellett kisebb légszennyezést is okoz, továbbá e rendkívül elterjedt energiahordozó tovább állhat az emberiség rendelkezésére.

víz

MUTATÓ	2001	2002	2003
Ivóvíz hálózatba bekapcsolt lakások száma	240	245	248
Összes szolgáltatott vízmennyiség em ³ *10	223	256	287
háztartásoknak szolgáltatott vízmennyiség em ³ *10	128	157	177

Az ábrázolásnál a jobb trendváltozás értékelhetősége érdekében a valós fogyasztások 10-szeresét szerepeltettük, ami a következtetések levonásában nem játszik szerepet. A többi energiahordozóhoz hasonlóan itt is jelentkezik a lakossági szintű éles trendnövekmény.

A „2.1.2. víz” fejezetben részletesen tárgyaltuk a vízgazdálkodással szorosan összefüggő és leginkább helyben jelentkező hatásokat, melytől a helyben lakók a leginkább függenek. A vízzel való mennyiségi és minőségi gazdálkodás azon túl, hogy elemi gazdasági érdek a jövő záloga is. Véleményünk szerint a község leghatékonyabban erre tud ügyelni a vízbázis-védelmi intézkedések meghozatalával, betartásával és betartatásával.

Összességében ki kell emelni, hogy ami energiatakarékos az egyben gazdaságos és környezetbarát!

Az elmúlt 3 év adatainak elemzése Serényfalva vonatkozásában azt mutatja, hogy lakossági szinten ezzel az általános érvényű szabállyal ellentétes tendenciák érvényesülnek minden lakossági gazdasági érdek ellenére. A gazdasági élet többi szereplője vonatkozásában a sokkal életszerűbb és elvárható stagnálás jellemző.

Rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításának és a környezetkárosodás csökkentésének településre vonatkozó feladatai és előírásai

A községben nem találhatók meghatározó környezetveszélyeztetést, illetve környezetkárosodást okozó tényezők.

PV besorolás: II.

II. csoportba tartoznak azok a települések, amelyek az atomerőmű által közvetetten veszélyeztetettek, (a reaktortól számított 30 km sugarú körzetben vannak) valamint azok a települések, amelynek területén olyan veszélyes anyagot állítanak elő, tárolnak, vagy használnak fel, amelyek üzemzavar esetén a közvetlen környezetben élő lakosságra veszélyt

jelenthetnek. E csoportba sorolandók azok a települések is, amelyek árvízi veszélyeztetettsége jelentős, valamint amelyek területén veszélyes anyagok tranzitszállítmányai haladnak át.

A település veszélyforrásai:

Bábolna Rt. Szendrői Gazdaság

Hulladék, szennyvíz gyűjtés, kezelés, tárolás

Kazincbarcika vegyi másodlagos

Vegyipar, növényvédőszer-műtrágya, gyógyszer

BORSODCHEM RT

égés->sósav gáz

MDI üzem

diklor-etán üzem

foszgén üzem

klór üzem

FRAMOCHEM KFT

Az ipari üzemek és létesítmények, saját havária-, vízkár-elhárítási-, szmog- tűzriadó tervekkel rendelkeznek a velük való együttműködés az azokban foglaltak szerint szabályozott.

Az illegális hulladéklerakók felülvizsgálatára szükség van, katasztrófhelyzetet hatásukból nem valószínűsítünk.

Máshonnan érkező esetleges radioaktív sugárzás, rendkívüli légszennyezés esetén az országos illetve megyei katasztrófa elhárítási rendszer részeként kell közreműködni.

Hasonló eljárást kell követni akkor is, ha a település közigazgatási területén áthaladó úton, vagy vasúton szállított veszélyes rakományból származó veszélyhelyzet alakul ki.

Lakossági környezeti tudat- és szemléletformálás

A programkészítéshez civil szervezettől nem érkezett észrevétel, a lakosság környezeti tudatosságára vonatkozóan a közvélemény-kutatásból lehet következtetést levonni.

A lakosság környezetéhez való viszonya az összes felsorolt környezeti probléma közül a második helyre sorolódott, közvetlen a szennyvízkezelést követően. A lakossági szemléletformálást a negyedik helyre sorolják a megoldandó problémák között. A környezeti tudatossággal kapcsolatban az emberek önmagukat előbbre helyezik, mint a többséget, a közösség egészét tekintve elégedetlenek. Jellemző példa erre a szelektív hulladékgyűjtésre irányuló kérdésekre adott válaszokból levonható következtetés. A bevezetését lényegében mindenki fontosnak tartja, a többség a saját aktív részvételét adja meg, de ezt a környezetében élőkről kevésbé tételezi fel.

A Polgármesteri Hivatal hatósági tevékenysége végzése során a környezet- és természetvédelmi előírások betartásával a lakossági érdekek képviselésére törekszik.

Az emberi egészség alakulásának környezeti összefüggései

Az ember és környezete szoros kölcsönhatásban áll egymással. A környezeti károsodások a legtöbb esetben az emberi egészségre is kihatnak.

Nyilvánvaló, hogy a szennyezett levegő, víz közvetlenül is károsíthatja az egészséget, de valamilyen mértékben minden környezeti elem szennyezettsége és minden környezeti veszélyeztető tényező hatást gyakorol az emberi egészségre.

Az 1991. évi XI. törvény értelmében az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat feladata, hogy időről-időre az illetékeségi területén élő lakosság egészségi állapotát, az arra ható tényezőket ismertesse az önkormányzattal.

A tárgyi témában észrevételek nem érkeztek, az ÁNTSZ ilyen adatokat nem közölt.

2.2.3. Épített környezet

A település hagyományos falusias szerkezetű.

A község tipikus útfalu XIX –XX századi településszerkezete már a XVIII. század végére kialakult. Két alapvető településszerkezeti egysége közül az egyik a település északi részét foglalja magába.

Ennek a településrésznek emelkedettebb térszintű telkein a szegényebb néprétegek foglaltak helyet, itt lakott az uradalmi zsellérség zöme. Portáik keskenyek és rövidek, a patakhöz ereszkednek le. A beépülésük rendje soros-utcás.

A község nagyobb gazdasági súllyal rendelkező jobbágysai már ekkor, a XVIII. század végén is laposabban fekvő alsó falurészt ülték meg. A településnek ebben a déli részében az utca melléke kiszélesedik, kihasználva a domborzat változását. Az út nyugati oldalán sorakozó szalagtelkeken keresztül folyik a patak, így telek második és harmadik egysége, vagyis a rakodó, vagy szérű és a kert a réten van, a patak és az út közzé csak az udvar szorul. A telkek beépítése soros, keresztcsűrös.

A XX. században jelentősen megnőtt a lakosság száma, **településszerkezete** a nagyarányú létszám növekedés ellenére **nem veszíti el korábbi jellegét**, azt megőrizve fejlődik tovább. Egyedül az utóbbi tárgyalt falurészben figyelhető meg nagyobb arányú beépítés.

A hagyományos falu az elmúlt évtizedek iparosítási, valamint a mezőgazdasági termelés központosítási törekvései következtében válságba került. Egyrészt társadalmilag, mert az iparosítás követelményei a munkaerőt a falvaktól szívták el, másrészt az infrastrukturális fejlesztés terén, mert a településfejlesztés az ipari központokra korlátozódott, harmadrészt építészetiileg.

A falvak legfontosabb jellemzője a **táji környezet**, mely meghatározza a falu szerkezetét, felépülésének anyagait, de még a falu lakóinak szokásait, képességeit, viselkedését is. Jellemzőek voltak a tájegységi lakóház típusok, ezeket az utóbbi évtizedekben felváltották az egész országra jellemző típusházak.

A **településkép** legidőtállóbb tényezője a településszerkezet; az utcák, illetve a házak egymáshoz való viszonya, a telkek elrendezése, formája. A telkek sok helyen még őrzik az eredeti gazdálkodás mikéntjét. A lakóházak sok helyen átalakultak, de a még fennálló csűrök egy több száz évvel ezelőtti gazdálkodási mód emlékét őrzik.

Az **új keletű telekosztások** többsége alkalmatlan a falusi életvitelre. A kisebb területű telkek közművesítés szempontjából ugyan gazdaságosabban alakíthatók ki, de a tulajdonos ragaszkodik a falusi létformához. Az utcára forduló szép, vagy kevésbé szép, de a régiekhez képest nagy ház mögött sok esetben összezsúfolódott, esetenként rendetlen gazdasági zóna jelenik meg ólakkal, műhelyekkel, kamrákkal, lebetonozott kisudvarokkal, garázsokkal.

A falu átalakulóban van, ahol a hagyományos épületet és portát felváltják a kertvárosias jellegű beépítések.

Sátortetős épületek váltották fel a népi építészet hagyományőrző alkotásait. A **monoton megjelenésű típuslakások** ismételt felhasználásával megszűnőben vannak a változatos tetőformák, homlokzati díszítőelemek, a díszes téglá- és faoszlopos tornácok, ablakkeretek, kéményfők, az arányos, osztott ajtók és ablakok.

A faluszerkezet védelme a meglévő telekformák, az utca vonalvezetése, és lehetőleg az épületek kötelező megtartásának előírásával, vagy ha utóbbi nem lehetséges, akkor az új

épületnek a hagyományokhoz igazodó tömeg- és formakövetelményével, a méretnövekedés korlátozásával, csak szigorú előírásokkal lehetséges.

HELYI VÉDELEMRE JAVASOLT ÉPÜLETEK UTCA, HÁZSZÁM, HELYRAJZISZÁM ALAPJÁN

Sorszám	Utca megnevezése	Házzsám	Helyrajzi szám
1.	Kossuth Lajos	5	142
2.		10	5
3.		11	148
4.		13	151
5.		20	10
6.		44	21 (tornáca)
7.		46	22
8.		54	26
9.		57	205
10.		59	206
11.		79	215
12.		81	216
13.		87	219
14.		107	235
15.		124	98
16.		143	249
17.		139/1	közterület (kút)
18.		201	templom
19.		239/4	templom
20.	Petőfi Sándor	3	181
21.		13	173
22.			közterület szobor
23.	József Attila	2	320
24.		4	321
25.		12	325
26.		16	327
27.	Ady Endre	15	312
28.		16	300
29.		17	311
30.		21	309

A település eltartó képességének csökkenése lakónépesség csökkenéshez vezetett, ezzel összhangban az épített környezetre sem lehet a szükséges mértékű erőforrásokat biztosítani. Szerencsére megjelentek a megújulás nyomai is, ami a jövőre nézve biztató.

Összességében Serényfalva egy összetett képet mutató község egyre inkább a tudatos tervezés nyomait mutató szerkezettel.

2.3. A természet állapota

A természeti értékek és természeti területek a nemzeti és a községi vagyon sajátos és pótolhatatlan részei. Fenntartásuk, kezelésük, állapotuk javítása, a jelen és a jövő nemzedékek számára való megőrzése, a természeti örökség és a biológiai sokféleség oltalma, valamint az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolat biztosítása a környezet-természetvédelmi tevékenység lényeges feladata.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján:

2.3.1. A település határában található, természetvédelmi szempontból értékes területek

„Az alábbiakban tájékoztatom a községhatárban található természetvédelmi szempontból értékes területekről. A felsorolt területeket a közigazgatási területről készült térképen is feltüntettem és a véleményhez mellékeltem. A levél második részében a Program tartalmához fűzők javaslatokat.

1. Országos védelem alatt álló területek

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva továbbá védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Területükre az országosan védett természeti területekre vonatkozó természetvédelmi előírások érvényesek. Serényfalva közigazgatási területén jelenleg ilyen kataszterezett objektumok nem ismertek.

2. Országos védelemre tervezett területek

Tervezett Kelemér-Serényfalva Erdőrezervátum Természetvédelmi Terület. A terület védetté nyilvánítása folyamatban van. A hazai erdőrezervátumok létesítésének célja, hogy természetes és természetközeli állapotú erdeinkben a természetes erdődinamikai folyamatok érvényesülésének teret biztosítsunk, s a folyamatokat vizsgálva erdeinkről további alapvető (s a későbbiekben gazdálkodási részről is hasznosítható) ismereteket szerezzünk. Az országos erdőrezervátum program keretében a 069-es sorszámú Kelemér-Serényfalva Erdőrezervátum többé-kevésbé természetszerűnek mondható erdei a Putnoki-dombság cseres- és gyertyános-kocsánytalan tölgyes állományait hivatottak reprezentálni. Az erdőrezervátum magterületén a továbbiakban teljes háborítatlanságot kell biztosítani, míg a védőzónában – a pufferezóna funkciónak is eleget téve, kíméletes technológiákkal, célszerűen kísérleti területeket létrehozva – természetközeli erdőgazdálkodás folytatható. Az érintett helyrajzi számok: 0159, 0160, 0169, 0173, 0179/1.

3. ESA (Természetileg Érzékeny) területek

Potenciális ÉTT célterületek azok, melyek környezetérzékenységi térképek alapján átlag feletti sérülékenységet mutatnak. Az ÉTT területeket - természetvédelmi támogatás fontossága szempontjából - három kategóriába sorolhatjuk:

- I. A kiemelt területeken nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő természeti értékek jelentős állománya fordul elő, melyek fennmaradása 5-10 év távlatában is kétséges, amennyiben a természetkímélő gazdálkodás nem részesül támogatásban.
- II. A fontos területeken országos viszonylatban jelentős természeti, táji értékek fordulnak elő, melyek fennmaradása, vagy állapotuk javítása érdekében természetkímélő gazdálkodás támogatása szükséges.
- III. A lehetséges területek azok, ahol jelentős az extenzív élőhelyek aránya, az értékek jelentősége kisebb, illetve, ahol az extenzív gazdálkodás ösztönzésével növelhető lenne a terület természeti értéke.

Az ESA területek környezetbarát fenntartására kiemelt támogatási rendszert dolgoztak ki, melyek először a mintaterületeken válnak elérhetővé.

Serényfalva községhatár - az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I. 23.) KÖM-FVM együttes rendelet melléklete alapján – **a II. (fontos) és a III. (tervezett) kategóriába került besorolásra.**

4. Természeti területek

A) Természeti területek, azaz természetszerű élőhelyek, természetvédelmi szempontból jelentős területek az alábbi helyrajzi számokon található (a területek listája a természeti területek országos listáját kihirdető miniszteri rendelet megjelenéséig még kis mértékben módosulhat):

1. **0126, 0150/b, 0150/f, 0150/h-k, 0160, 0179, 0184/a, 0184/c-g;**
2. **054/c-d;**
3. **074, 054/b, 075/b;**
4. **021/a, 035, 036, 037;**
5. **098.**

B) A 46/1999. (III. 18.) Korm. rendelet szerint a hullámtér, mint az ökológiai hálózat (lásd alább) szerves és meghatározó része, természeti területként kezelendő. E szerint természeti területnek minősülnek még az alábbi helyrajzi számok: **022, 023, 024, 025, 026/1-5, 027, 028.**

C) A már most természeti területnek minősülő hullámtereken, valamint kihirdetésük után a többi természeti területen is - a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 21. §-ában foglaltakat, illetve a 341/2004. (XII. 22.) Korm. rendelet 13.§ (2) bekezdését figyelembe kell venni. Ezek szerint:

1. Természeti területen az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség engedélye szükséges:

- a) a gyepek és nádas művelési ág megváltoztatásához;
- b) a gyepek, valamint a nád és más vízinövényzet égetéséhez.

2. Természeti területen az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség szakhatósági hozzájárulása szükséges:

- a) a termőföld más célú hasznosításához, művelés alól kivett terület újrahasznosításához;
- b) a földtani kutatáshoz és az ásványi nyersanyag kutatására vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyásához, a bányatelek megállapításához, az ásványi nyersanyag feltárására, kitermelésére, a kitermelés szüneteltetésére, továbbá a bányabezárásra vonatkozó műszaki üzemi tervek és a tájrendezési terv jóváhagyásához;
- c) vizekben a halászati üzemtervek jóváhagyásához.

3. Természetes és természetközeli állapotú

- a) vizes élőhelyek, különösen folyóvizek, tavak partvonalának, valamint a vizeket kísérő természetes életközösségek (növénytakaságok) állapotának megváltoztatásához,
 - b) vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 méteren belül, tavak partjától számított 100 méteren belül meglévő épületek, építmények, létesítmények átépítéséhez, átalakításához, vízi létesítmények, kikötők, illetve a halászati célú hasznosítást szolgáló létesítmények létesítéséhez, kivitelezéséhez
- az igazgatóság szakhatósági hozzájárulása szükséges.

4. A körzeti vadgazdálkodási terv természeti területet érintő részének jóváhagyásához a miniszter egyetértése szükséges.

D) Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény a következő előírásokat teszi a természeti területekkel kapcsolatban:

18. § Természeti terület övezetben új külszíni művelésű bánya nem nyitható.
22. § (2) c) természeti területen regionális hulladéklerakó hely nem jelölhető ki.
24. § A hullámtér és nyílt ártér övezet területén beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

5. Ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózat a természeti, természetközeli területek, valamint védett természeti területek és védőövezetük ökológiai folyosókkal biztosított funkcionális kapcsolatainak lehatárolásával kijelölt élőhelyrendszer. Ezek a területek védett fajok élőhelyei, ökológiai funkcióval rendelkeznek. A területek védelmére vonatkozó törvényi szabályozás még nincs teljesen kidolgozva. Területekről helyrajzi számos lehatárolás még nem áll rendelkezésre.

A fő kategóriák a következők:

1. Magterület: természetes és féltermészetes, Európára jellemző és európai jelentőségű területek, európai jelentőségű fajok, populációk élőhelyei.
2. Ökológiai folyosó: kielégítően nagy méretű élőhelyek biztosítása a populációk számára, a vándorló fajok mozgásához megfelelő minőségű élőhely- összeköttetés, genetikai és térbeli kapcsolat figyelembe vétele.
3. Pufferterület: a negatív külső hatások csökkentése, a tényleges magterület/folyosó méretének növelése, a magterület alakjának (kerület:terület arány) javítása, a magterület és folyosó körül szükség szerinti kialakítása.
4. Rehabilitációs terület: a fenti 3 elem rehabilitálása, minőségi javítása, térbeli növelése, a hiányzó kapcsolódó pontok kialakítása.

6. Egyedi tájértékek

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 6.§ (3) bekezdése alapján egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. A természetvédelmi törvény 7. § (4) bekezdése és a 166/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet 1. §-a alapján, kihirdetésük után az egyedi tájértékekkel kapcsolatos eljárásokba az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőséget szakhatóságként be kell vonni.

Serényfalva közigazgatási területén megtörtént az egyedi tájértékek előzetes felmérése. Egy bizottság fogja értékelni, hogy a felmért értékek közül, melyeket nyilváníthat Igazgatóságunk határozatban egyedi tájértékké. Az alább megadott lista előzetesként szolgál, a kihirdetésig módosulhat.

Ssz.	Megnevezés	Fő típus	Helyszín
1.	Széchenyi Slír Formáció	Földtudományi	A település DK-i részén, a Putnoki téglagyár serényfalvi üzemének agyagbányája
2.	református templom	Kultúrtörténeti	Kossuth L. út.
3.	emlékmű	Kultúrtörténeti	Kossuth L. út.
4.	feszület	Kultúrtörténeti	Kossuth L. út.
5.	római katolikus templom	Kultúrtörténeti	Kossuth L. útról keleti irányban a dombtetőn.
6.	Szent János szobra	Kultúrtörténeti	Kossuth L. út.
7.	feszület	Kultúrtörténeti	Kossuth L. út északi vége.
8.	fészkelőhely	Biológiai	A Kelemér felé vezető úttól nem messze, a homokbányában.
9.	csuszamlások formái	Földtudományi	Bukova-dűlő.
10.	kavicsbánya	Földtudományi	Bukova-dűlő csuszamlásaiban.
11.	eróziós barázdák	Földtudományi	Bukova-dűlő.
12.	Andezit-feltárás	Földtudományi	A Putnokról Kelemérre vezető útról leágazó földúton ÉK-i irányban haladva 100 m-re a földúttól jobbra.
13.	Pálma-forrás	Földtudományi	A Putnokról Kelemérre vezető út mellett nyugatra 15-20 m-re.
14.	vizes élőhely	Biológiai	Pálma-forrástól 100 m-re délre.
15.	halastó	Kultúrtörténeti	Pálma-forrástól 300 m-re délre.
16.	egykori homokbánya	Földtudományi	A településtől ÉNy-ra, a Magas-bérc nyugati oldalán, 315 m tszf-i magasságban, erdőben.

7. NATURA 2000, Kiemelt Jelentőségű Természetmegőrzési Területek

Az Európai Unió Habitat Direktívája alapján különleges illetve kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek kerültek kötelezően kijelölésre, a területükön található élőhelyek, illetve fajok miatt. Serényfalva közigazgatási határában **a Sajó-völgy került kijelölésre**, az ott található, fontos élőhelyek és a bennük megtalálható kiemelt jelentőségű fajok miatt. Helyrajzi számai: 022, 023a, b, d, 024, 025, 026/1, 026/2, 027.

A NATURA 2000 területekre vonatkozó szabályozásokat a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet tartalmazza.

8. NATURA 2000, Különleges Madárvédelmi Területek

Az Európai Unió Bird Direktívája alapján különleges madárvédelmi területek kerültek kötelezően kijelölésre, amelyeken meghatározott közösségi jelentőségű madárfaj, valamint meghatározott vonuló madárfaj jelentős állománya, illetve élőhelye található, különös tekintettel a nemzetközi jelentőségű és egyéb vizes élőhelyekre. Az érintett területen a Putnoki-dombság elnevezésű terület került kijelölésre. Helyrajzi számai: 086/2, 088/6, 088/8, 088/10, 097, 099, 0100/1, 0101, 0102, 0103, 0104, 0105, 0106/1, 0106/2, 0107, 0108/3, 0110/1, 0110/2, 0111, 0112, 0113, 0114, 0115, 0124, 0126/3, 0127/4, 0150/1, 0150/3, 0150/4, 0150/5, 0150/6, 0159, 0160, 0169, 0173, 0178, 0179/1.

A NATURA 2000 területekre vonatkozó szabályozást a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet tartalmazza.

2.3.2. Javaslatok

Hulladékkezelés

Az illegális hulladéklerakás szinte minden település esetében rendszeres probléma. Leggyakrabban a települések szomszédságában lehet velük találkozni, de sokszor jóval messzebb is, erdőkben, mezsgyékben, eldugott völgyekben, patakmedrekben is előfordulnak. A hulladéknak, illetve a veszélyes hulladéknak minősülő anyagok jegyzékét a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 1. és 2. melléklete adja meg. A nem szabályszerű hulladék-elhelyezés számos, a természetet és a tájat veszélyeztető tényező forrása: A legtöbbször csak ledobott hulladékot a szél nagy távolságokra szétszórhatja.

A csapadékkal veszélyes anyagok mosódhatnak ki a hulladékból a vizekbe és a talajba. Különösen veszélyesek azok a lerakatok, amelyek vízpart közelébe települtek, mert innen a csapadék a szennyezéseket közvetlenül az élővizekbe mossa.

Az illegális hulladéklerakók a tájkép értékét rontják.

A hulladékkupacokon számos invázív növényfaj és gyom képes megtelepedni, amelyek később ezekről a pontokról meghódíthatják – a tapasztalatok szerint meg is hódítják - a környező gyepterületeket.

Az illegális hulladéklerakásból származó problémák visszaszorítására az alábbi megoldásokat javaslom:

A lakosság körében felvilágosítást kell végezni a hulladéklerakás veszélyeiről és káros hatásairól. Fel kell mérni és minél hamarabb fel kell számolni az illegális hulladéklerakatokat. A hulladékot össze kell gyűjteni – az égetést el kell kerülni! -, az összegyűjtött hulladékot a legközelebbi, a hulladék befogadására alkalmas, engedéllyel rendelkező telepre kell szállítani.

Rendszeresen ellenőrizni kell a községhatárt az újabban megjelenő lerakatok mielőbbi felszámolása érdekében.

Határozottan fel kell lépni az elkövetőkkel szemben.

Javasolom, hogy vizsgálják meg községükben a szelektív hulladékgyűjtés kiépítésének lehetőségét.

Égetés

Kora tavasszal, illetve ősszel a természetvédelmi szempontból értékes területeket súlyosan érintő hatás az égetés. Tapasztalataink szerint tavasszal a gyepterületek igen jelentős része (néhány községhatárban megközelíti a gyepterületek 60-70%-át is) lesz a lángok martaléka. A tüzek általában az alábbi okokból keletkeznek:

Tarlóégetés során sok esetben magára hagyják a tüzet, vagy akkora kiterjedésű tüzet okoznak, hogy annak áttérjedését a szomszédos területekre nem tudják megakadályozni.

A porták végében, a szőlőkben, gyümölcsösökben a tavaszi és őszi rendrakás folyamán felhalmozódott száraz növényi anyagot és szemetet égetnek, amelyet sok esetben magára hagynak.

Tél végén az utak melletti bokrosok és a vízelvezető árkok tisztítása során felhalmozott gallykupacok égetése.

Kirándulás, piknik során tiltott helyen történő tűzgyújtás.

Sok esetben a tulajdonos a földjével szomszédos területet takarítás, a „gyomosodás” áttérjedésének megakadályozása címén, minden kontroll nélkül felgyújtja.

Szándékos gyújtogatás.

Fentiek következtében jelentős károk keletkeznek a természetben:

Károsodik a talaj legfelső rétegének élővilága, megsemmisül a talaj felszínén felhalmozódó szerves anyag (avár, elhalt növényi részek), csökken a humuszalakuló anyag mennyisége;

Az égetett területeken elpusztulnak a lágyszárú növények és cserjék, sokszor megsemmisül az adott évi magtermés, ami a fajok fennmaradását veszélyeztetheti;

Elpusztulnak azok az állatok, amelyek nem képesek a helyük gyors változtatására, ugyanígy járnak a fiatal és mozgásképtelen fejlődési formák (peték, lárvák, bábok, tojások, fiókák, stb.);

Az élőhelyeken égetés után kialakuló új körülmények sokszor évekig teljesen eltérnek az eredetitől, ez megnehezíti vagy megakadályozza az eredeti életközösség visszatelepülését, ugyanakkor sok esetben megnyitja az utat a tájidegen, gyom és invázív fajok előtt;

A tüzek után az eredeti vegetáció helyreállásáig jelentősen csökken a terület tájképi értéke.

Az égetésből származó problémák visszaszorítására az alábbiakat javaslom:

Fel kell hívni a lakosság figyelmét az égetés káros következményeire. Ezt legalább évente egyszer – a legkritikusabb időszakban - tél végén, koratavasszal meg kell tenni. Ez történhet írásban, esetleg hangosbemondó útján. Az 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontjában megfogalmazott, évente legalább egyszeri alkalommal történő lakossági tájékoztatás idején különösen fontosnak tartom az erről való tájékoztatást. Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság az égetés káros hatásait bemutató kiadvány megjelentetését tervezi. Amennyiben a kiadvány megjelenik – lehetőség szerint – az Önkormányzatoknak is juttatunk belőle.

Meg kell oldani, hogy a lehető legszélesebb körben tudjanak a lakosok a tűzgyújtási tilalom idejéről. Tapasztalatunk szerint az emberek jelentős része nem tud a tilalom bevezetéséről. Javasljuk, hogy az országos vagy helyi szinten bevezetett tűzgyújtási tilalmakra írásban, esetleg hangosbemondó útján hívják fel a figyelmet.

Községi szinten is lépjenek fel határozottan a tilalom ellenére, illetve nem saját területen tűzgyújtók ellen. Lakossági összefogással segítsenek a tüzek megfékezésében. A tűzoltóságnak a „tüzes” szezonokban nincs kapacitása minden tüzesethez kivonulni, ezért fontos, hogy helyi önkéntesek, közmunkások, polgárőrök is részt vegyenek a tűzoltásban.

Lehetőség szerint minden kialakult tüzet még a csírájában vissza kell fojtani.

Szennyvízkezelés

Fokozottan kell figyelni arra, hogy a szennyvízgödrök szippantása után a szennyvizet a befogadására alkalmas, engedéllyel rendelkező telephelyre szállítsák el.

Szennyvizet élővizekbe, természetvédelmi szempontból értékes területekre engedni tilos.

Fel kell gyorsítani a településen a szennyvízkezelő hálózat kiépítését, ezzel párhuzamosan fel kell számolni az ideiglenes vagy illegális ürítőhelyeket.

Területhasználat

Természetvédelmi szempontból kívánatos lenne a jelenleg még gyeperő, rét, legelő, mocsár művelési ágként nyilvántartott területeken a fenti művelési ágak megtartása, illetve ezeken a területeken a hagyományos módszerekkel történő, művelési ágnak megfelelő gazdálkodás fennmaradása. A szántókkal érintkező gyepterületek mellett fokozottan vigyázni kell, hogy a gyepek ne kerüljenek szélről fokozatosan beszántásra.

Azoknak a hosszabb ideje felhagyott szántóföldeken, ahol a természetes szukcesszióknak köszönhetően természetközeli gyepek, erdők alakultak ki, javasolom a művelési ág megváltoztatását, és a kialakult állapotoknak megfelelő extenzív mezőgazdálkodást vagy erdőgazdálkodást.

A nagyobb kiterjedésű parlagföldeket erdőtelepítésre is fel lehet használni. Új erdők telepítését Igazgatóságunk parlagokon, szántókon, meddőhányókon, roncsolt felszíneken, illetve a természetvédelmi szempontból nem értékes gyepeken tartja előzetesen elfogadhatónak. Nem erdő művelési ágú természeti területeken, nedves völgyalji gyepeken Igazgatóságunk az erdőtelepítést nem javasolja. Minden esetben törekedni kell az adott termőhelyi adottságoknak megfelelő igényű, őshonos fajok használatára.

Az engedély nélkül kialakított homok, kavics, sóder, kő kitermelésére létesített anyagnyerőhelyek környezetükben tájsebekként jelennek meg, területükön előbb-utóbb megjelennek a szemétkupacok, invazív növényfajoknak szolgálnak ugródeszkául. Az ilyen anyagkitermelést meg kell akadályozni, a tájsebeket a táj jellegének megfelelően rendezni kell. A rendezés során ki kell kérni Igazgatóságunk véleményét, hogy az anyagnyerőhelyen esetleg megtelepedett védett növények és állatoknak a rendezés ne okozzon kárt.

Új nyomvonalas létesítmények nyomvonalát úgy kell megtervezni, hogy az már meglevő más vonalas létesítményekkel együtt fusson és az érintett területek megőrzését, kezelését minél kevésbé befolyásolja.

Gyümölcsösök telepítése során a nagyüzemi gyümölcsösök helyett a kisebb táblákra osztott, erdősávokkal vagy rétekkel, kaszálókkal tagolt gyümölcsösök létesítése helyezendő előtérbe.

Települési környezet

A település történelmi fejlődése során létrejött, jellegzetes településszerkezetét meg kell őrizni. Szorgalmazni kell a terek, utcák, kertek fásítását, zöldfelületek kialakítását. Növénytelepítések során csak nem invazív fajokat szabad telepíteni.

További általános élővilág-védelem

A gazdálkodást a talajfelszín, a felszíni és felszín alatti formakincs, a természetes élővilág maradandó károsodása, a védett élő szervezetek, életközösségek tömeges pusztulása, biológiai sokféleségük számottevő csökkenése nélkül kell végezni.

A vízfolyások és tavak természetes és természetközeli állapotú partjait - a vizes élőhelyek védelme érdekében - meg kell őrizni. A vízépítési munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni.

A termőföld hasznosítása, illetve a hasznosításra alkalmatlan területek használata, igénybevétele, meliorációs tervek készítése és végrehajtása, egyéb mezőgazdasági tevékenységek folytatása, valamint a vízgazdálkodás és a vízrendezés során a természetes és

természetközeli állapotú vízfelületeket, nádasokat és más vizes élőhelyeket, valamint a mezőgazdasági termelés számára kedvezőtlen termőhelyi adottságú területek természetes növényállományát meg kell őrizni.

A növényvédő szerek, bioregulátorok és egyéb irtószerek, valamint a talaj termékenységet befolyásoló vegyi anyagok forgalomba hozatalának, felhasználásának, alkalmazásának kísérleti célú, ideiglenes vagy végleges engedélyezése a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel lehetséges, az engedélyezéshez a Minisztérium hozzájárulása szükséges.

A talaj termékenységet befolyásoló vegyi anyagok természeti területen történő felhasználása - külön jogszabályban foglaltak szerint - csak indokolt esetben, talajvizsgálatok eredményeire alapozva, természetkímélő módon történhet.

A természetes és természetközeli állapotú vizes élőhelyen, a természeti értékek fennmaradásához, a természeti rendszerek megóvásához, fenntartásához szükséges ökológiai vízkészletet mesterséges beavatkozással elvonni nem lehet.

Az ökológiai célú vízkészlet mértékét a vízügyi hatóság - az igazgatóság szakhatósági hozzájárulásával - állapítja meg. Ökológiai célú vízkészlet megállapítását az igazgatóság is kezdeményezheti.

Tilos a természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 1000 méteren belül - a vízkárelhárításhoz szükséges vegyi anyagok kivételével - a külön jogszabályban meghatározott, a vizekre és a vízben élő szervezetre veszélyes vegyi anyagok kijuttatása, elhelyezése.

A településkörnyék természetvédelmi szempontból értékes területeire a jövőbeli fejlesztések során tekintettel kell lenni.

2.4. Önállóan kezelt hatótényezők

2.4.1. Hulladék

Életünk természetes velejárójaként "keletkeznek" olyan anyagok, eszközök, melyeket már tovább nem kívánunk, vagy nem tudunk használni, illetve hasznosítani, melyek a technológia adott fejlettségi szintjén terméké nem alakíthatók. Ezek a hulladékok, melyek jellegük, jellemzőik alapján lehetnek veszélyes, vagy nem veszélyes hulladékok.

A hulladékok környezetünkben való megjelenése a kedvezőtlen esztétikai hatáson túlmenően környezeti veszélyeztetést is jelent. A különböző minőségű hulladékok szennyezhetik a levegőt, a talajt, a vizeket, bűzt kelthetnek, fertőzéseket okozhatnak.

A sokrétű veszélyeztetés miatt a hulladékgazdálkodás kérdése napjaink egyik legfontosabb környezetvédelmi problémája.

Serényfalva teljes területén szervezett a **kommunális hulladék** gyűjtése, elhelyezése.

A „Kommunális hulladékkezelés” fejezetben ismertetésre kerültek a települési hulladékkezeléssel kapcsolatos információk.

A **veszélyes hulladék** keletkezéssel járó termelőegységekkel kapcsolatban hatósági észrevétel nem jelentkezett, azaz a veszélyes hulladékok gyűjtése és kezelése a vonatkozó előírásokat valószínűsíthetően kielégíti.

2.4.2. Zaj és rezgés

Követelményrendszerek

"Zajt előidéző üzemi létesítmény létesítése, üzembe helyezése, illetve meglévő létesítmény felújítása, bővítése, korszerűsítése esetén a tervező köteles a környezetvédelmi hatóságtól zajkibocsátási határérték megállapítását kérni és annak betartásáról gondoskodni."

A 4/1984. (I.23.) EüM sz. rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza az üzemi létesítményekben folytatott tevékenységből származó zaj megengedett egyenértékű A-hangnyomásszintjeit, amelyek a területi besorolástól, illetve az annak megfelelő zajvédelmi kategóriától függenek. A megítélési idő nappal a legkedvezőtlenebb 8, éjszaka 1/2 óra.

Esetünkben a megengedett értékek a "Lakóterület laza beépítéssel" zajvédelmi kategóriának megfelelően

nappal 50 dB(A)

éjjel 40 dB(A).

Ezek a megengedett szintek meglévő és újonnan építendő létesítményekre is vonatkoznak, így annak biztosítása a beépítési terv, illetve a technológia tervezőjének és a beruházónak együttes feladata.

Ugyanennek a rendeletnek a 3. sz. melléklete tartalmazza a közlekedéstől származó zaj megengedett szintjeit új tervezésű vagy megváltozott területfelhasználású területek esetében. Közlekedési zaj vizsgálatánál a megítélési idő

nappal	16 óra (06 - 22 óra között)
éjjel	8 óra (22 - 06 óra között)

Ez alapján a vizsgált területen a zajterhelés az épületek zaj ellen védendő homlokzata előtt 2 m-re nem haladhatja meg gyűjtő, forgalmi és főforgalmi út mentén érvényes

nappal	65 dBA
éjjel	55 dBA

értéket.

Mivel esetünkben már kialakult beépítési és közlekedési móddal állunk szemben, ezért ezek a követelményértékek irányértékeknek tekinthetők, csak a terület zajhelyzetének minősítésére szolgálnak.

A környezeti rezgésekre vonatkozó határértékeket a 4/1984. (I.23.) EüM. sz. rendelet 4. sz. melléklete tartalmazza.

Újonnan létesülő lakó-, üdülő- és közösségi épületekben a külső környezetből származó rezgések megengedett egyenértékű súlyozott rezgés gyorsulás értékei

Sorszám	Az épület jellege	Egyenértékű súlyozott gyorsulás 10^{-3} m/s^2	
		nappal (6-22 h)	éjjel (22-6 h)
1..	Műtők, rezgésre különösen érzékeny munkahelyek épületei	10	
2.	Lakóépület, üdülőépület, szociális otthon, kórház, szanatórium, szálloda, szálló jellegű épületek	20	10
3.	Bölcsőde, óvoda, iskola, egyetem, rendelőintézet, orvosi rendelő	20	
4.	Művelődési, épület, igazgatási és irodaépület, üzletház, áruház, vendéglátó üzem	40	

Az építési munkától származó zaj megengedett egyenértékű A-hangnyomásszintjei.

Sor-szám	Területi funkció	Megengedett egyenértékű hangnyomásszint L_{Aeq} , dB					
		ha az építési munka időtartama					
		1 hónap v. kevesebb		1-12 hónap		1 évnél több	
		nappal	éjjel	nappal	éjjel	nappal	éjjel
1.	Üdülőtérület, üdülőhely, gyógyhely, kórházi-, szanatóriumi negyed, védett természeti terület	<u>60</u>	<u>45</u>	<u>55</u>	<u>40</u>	<u>50</u>	<u>35</u>
2.	Lakóterület és intézményterület laza beépítéssel	<u>65</u>	<u>50</u>	<u>60</u>	<u>45</u>	<u>55</u>	<u>40</u>
3.	Lakóterület és intézményterület tömör, városias beépítéssel	<u>70</u>	<u>55</u>	<u>65</u>	<u>50</u>	<u>60</u>	<u>45</u>
4.	Iparterület lakóépületekkel és intézményekkel vegyesen	<u>70</u>	<u>55</u>	<u>70</u>	<u>55</u>	<u>65</u>	<u>50</u>

Ipari jellegű zajforrások

Zajterheléssel járó termelőegységekkel kapcsolatban hatósági tájékoztatás szerint lakossági panasz nem jelentkezett, az Északmagyar Téglaiipari Rt. Putnoki Téglagyára sem rendelkezik objektív környezeti zajvizsgálatokkal, így a határértékkel való összehasonlításra nem nyílik mód. A közvéleménykutatás a zajhelyzetet nem ítélte problémásnak és a szubjektív megítélés szerint is a közlekedési zajt követő helyre sorolta az ipari eredetű zajterhelést, ami szakmailag is reális megítélés.

Közlekedési zaj

A szakmai értékeléssel jó összhangot mutat a közvélemény-kutatás zajforrásokra vonatkozó válaszadása, mely az első helyre teszi a közlekedési eredetű zajt.

Az esetlegesen közlekedési eredetű határérték túllépéssel érintett lakások meghatározását (zajtérkép elkészítése), melyre alapozva objektív adatokkal alátámasztható módon tervezhető a zajcsökkentésre fordítható források leghatékonyabb felhasználása csak hosszabb távon javasoljuk.

2.4.3. Környezetbiztonság

Az emberiség fejlődésének egyik legnagyobb kihívása a globális, a regionális és a helyi szintű biztonság megteremtése, ennek keretében a fenntartható fejlődés környezetbiztonsági garanciáinak szavatolása.

A környezeti kockázatot képviselő termelőegységek haváriaterveiben a tűzoltósággal és katasztrófavédelmi szervezettel való kapcsolattartási-, értesítési és együttműködési kötelezettség kötelező érvénnyel kell, hogy szerepeljen.

2.5. Közvélemény-kutatás

A munka részeként lakossági közvélemény-kutatást is végeztünk, melynek alkalmával a község különböző területein élő, eltérő nemű-, életkorú-, és végzettségű polgárok véleményét ismerhettük volna meg környezetvédelmi kérdésekben. Sajnos a visszaérkezett, kitöltött kérdőívek (69 db) töredéke volt csak értékelhető (16 db), így az azok feldolgozásából származó információk csak tájékoztató jellegűek, döntés előkészítés alapjául korlátozott mértékben szolgálhatnak.

2.6. SWOT analízis

A település szempontjából meghatározó körülmények SWOT analízisét a mellékletben tüntettük fel.

Miskolc, 2005. szeptember 30.

Tóth Árpád
Ügyvezető

Serényfalva Környezetvédelmi Program 2004 II. kötet Program

“ A természeti örökség és a környezeti értékek a nemzeti vagyon részei, amelyek megőrzése és védelme, minőségének javítása alapfeltétel az élővilág, az ember egészsége, életminősége szempontjából; e nélkül nem tartható fenn az emberi tevékenység és a természet közötti harmónia, elmulasztása veszélyezteti a jelen generációk egészségét, a jövő generációk létét és számos faj fennmaradását.”

(A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény preambuluma.)

TARTALOMJEGYZÉK

3. Az elérni kívánt környezetvédelmi célok, célállapotok	3
A célkitűzések megvalósíthatósága érdekében szükséges	3
3.1. A környezetvédelmi program célkitűzései és feladatai a környezeti	4
elemek védelme érdekében.....	4
3.1.1. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM	4
3.1.2. A VÍZVÉDELEM FELADATAI	5
3.1.3. FÖLDVÉDELEM	6
3.2. A települési és az épített környezet védelme	6
3.2.1. A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET VÉDELME	6
3.2.2. AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELMÉNEK KÖRNYEZETI VONATKOZÁSAI.....	9
3.2.3. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELME	9
3.3. A természet és a táj védelme	9
3.3.1. TERMÉSZETVÉDELEM	9
3.3.2. TÁJVÉDELEM.....	10
3.4. Önállóan kezelt hatótényezők	10
3.4.1. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS.....	10
3.4.2. ZAJ ÉS REZGÉS ELLENI VÉDELEM.....	10
3.4.3. KÖRNYEZETBIZTONSÁG	11
4. A program megvalósításának eszközei	11
4.1. A program stratégiai alapelvei	11
4.2. A tervezés, szabályozás, finanszírozás alapkérdései	13
4.2.1. A PÉNZÜGYI FELTÉTELEK ÉS TÁMOGATÁSI LEHETŐSÉGEK	14
4.4. A környezetvédelmi információsrendszer fejlesztése	19
4.5. Intézményi rendszer.....	19
4.6. A lakossági részvétel és tudatosság erősítése	19
4.7. Környezeti jövőkép kialakítása	20
5. A megvalósítás kulcsterületei.....	21
5.1. A Társaságok legfontosabb környezetvédelmi feladatai	21
5.2. Az Önkormányzat feladatai.....	21
5.2.1. Serényfalva Önkormányzatának környezetvédelmi politikája.....	21
Mint intézmények fenntartója és munkáltató:.....	21
Mint szabályozó és szolgáltató:.....	22
Környezet,- természetvédelmi tevékenysége során:.....	22
6. A programhoz kapcsolódó jogi feltételek és intézkedések.....	22
6.1. Önkormányzati jogi szabályozás összehangolása a program célkitűzéseivel és végrehajtásával.....	23
MELLÉKLETEK.....	25

3. Az elérni kívánt környezetvédelmi célok, célállapotok

A települési környezetvédelmi program hosszú távú célja a fenntartható fejlődés megalapozása községünkben.

Ehhez szükséges a feltételek fokozatos megteremtése, a környezetvédelem stratégiai feladatainak meghatározása, valamint azok megoldásához szükséges eszközrendszer kialakítása is.

A program főbb célkitűzései:

- Községünkben az egészséges környezet feltételeinek biztosítása, az emberi egészséget veszélyeztető, károsító hatások megelőzése, csökkentése, megszüntetése, a megfelelő életminőséghez szükséges környezeti állapotok megőrzése, javítása és ahol szükséges helyreállítása.
- Az élő és élettelen környezet természet közeli állapotának megőrzése, a természetes rendszerek megtartása, a természeti folyamatok feltételeinek biztosítása.
- A természeti erőforrásokkal való gazdálkodásban a fenntartható fejlődés elveinek figyelembevétele, a lételemeknek tekintett természeti erőforrásokkal (víz, föld, levegő) való takarékos értékvédő gazdálkodás biztosítása.
- Előzőekkel összefüggésben a község gazdasági fejlődése és a környezet harmonikus kapcsolatának, a környezet ésszerű kíméletes igénybevétele és a környezetkárosítás minimalizálására törekvő viszonyának megvalósítása.

A célkitűzések megvalósíthatósága érdekében szükséges

- A szemléletváltás megalapozása
A lakosság szemléletének a fenntartható fejlődés irányába kell megváltoznia, melynek legfontosabb eleme a komplex látás- és gondolkodásmód, a gazdaság a társadalom, a fejlődés és környezet ügyeinek együttes kezelése.
- A szükséges intézmény- és eszközrendszer megteremtése, illetve megfelelő átalakítása
A környezet és a fejlődés integráltsága szükségessé teszi azt, hogy a meglévő intézmények tevékenységébe beépüljenek a fenntarthatósággal kapcsolatos tervezési, igazgatási, stb. feladatok (**KÖRNYEZETTUDATOS IRÁNYÍTÁSI RENDSZER**).
- A szükséges információk, ismeretek megszerzése, a megfelelő információáramlás biztosítása
A környezeti állapot-vizsgálat és a program előkészítése során megállapítható volt, hogy a helyi társadalom résztvevői nem rendelkeznek megfelelő ismeretekkel, információkkal helyi és tágabb környezetükről, egységes, komplex információs rendszer (adatbázis) nem áll rendelkezésre, melyből a környezet állapota, helyzete, a természeti erőforrások potenciálja megismerhető lenne. Előzőeknek megfelelően a hatóságok – önkormányzat – intézmények - lakosság közötti információáramlás nem megfelelő, javítása szükséges.
- A feladatok megoldásához szükséges anyagi források megalapozása
A környezeti problémák megoldásához mind helyi, mind külső forrásokat szükséges felhasználni. A helyi eszközök biztosítására (mely a külső források

igénybevételének is feltétele) folyamatosan gondot kell fordítani az éves költségvetés tervezésekor.

- A természeti és kulturális értékek megőrzése
Községünk kulturális és természeti értékeinek megőrzése, fejlesztése kiemelt feladat kell, hogy legyen, hiszen ezen erőforrások nélkülözhetetlenek jövőbeli fejlődésünkhöz.

3.1. A környezetvédelmi program célkitűzései és feladatai a környezeti elemek védelme érdekében

3.1.1. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM

Célállapot: A jó levegőminőség fenntartása, községünk környezeti

levegőminőségének további javítása, különösen a szálló- és ülepedő por vonatkozásában.

A célállapot elérése érdekében szükséges:

LEVEGŐ 1.: A Megyei Környezetvédelmi Program célkitűzéseinek szellemében a levegő portartalmának tartósan határérték alá mérséklése

a) pontszerű ipari szennyező források által kibocsátott szennyezőanyagok koncentrációjának további mérséklése (Északmagyar Téglaiipari Rt.)

b) a diffúz légszennyező források emissziójának csökkentése (kiemelten az Északmagyar Téglaiipari Rt. Agyagbányabeli termelése)

c) a meglévő települési zöldfelületek védelme és azok kiterjedésének növelése

d) a közlekedési- és közterületek fokozottabb tisztántartása, síktalanítási szóróanyagok kellő idejű és gondos eltávolítása, folyékony fagyáspont csökkentő anyagokra való áttérés

LEVEGŐ 2.: Az ipari eredetű kibocsátások további csökkentése érdekében - a megelőzés elvét figyelembe véve - csak a korszerű, kisebb energiaigényű, kisebb környezeti terhelést eredményező technológiák telepítését, megvalósítását kell előnyben részesíteni, illetve engedélyezni.

LEVEGŐ 3.: A közlekedési eredetű emissziók csökkentése

A nem motorizált közlekedés feltételei megteremtésének elősegítése, a kerékpárút-hálózat fejlesztése településen belül és a települések között.

LEVEGŐ 4.: A kommunális fűtésből eredő kibocsátások és a fűtési energiaigény csökkentése

a) kis szennyezőanyag-kibocsátású, energiahatékony tüzelőberendezések és megfelelő

tüzelőanyagok alkalmazásának támogatása, hulladékégetés tiltása

b) a kibocsátás csökkenését eredményező építészeti, technológiai megoldások megvalósításának ösztönzése.

LEVEGŐ 5.: A levegőtisztaság-védelmi információs rendszer és mérőhálózat fejlesztésének szorgalmazása. A **porimmisszió kiterjedtebb vizsgálata**. Az állapot javítása érdekében szükséges intézkedések meghatározása, végrehajtása

LEVEGŐ 6.: A környezeti levegő allergén növényi pollentartalmának csökkentése.

3.1.2. A VÍZVÉDELEM FELADATAI

Célállapot: A vízkészletek - mint az élet fenntartását és a gazdaság működését lehetővé tévő természeti erőforrás - megőrzése. A fenntartható vízkészlet-gazdálkodás feltételeinek megteremtése és biztosítása.

A célállapot elérése érdekében szükséges:

VÍZ 1.: A felszíni és felszín alatti vizek terhelésének csökkentése.

a) A szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése, a rákötések megvalósítása, az ellátott területeken a közműpótlók felszámolása.

b) Az illegális szennyvízelhelyezéseket fel kell deríteni, megszüntetésükre intézkedni szükséges

VÍZ 2.: A szippantott szennyvizek jogszerű szállításának, szennyvíztelepi fogadásának biztosítása, valamint a szippantott szennyvizek minőségi-mennyiségi ellenőrző-nyilvántartási rendszerének kidolgozása és megvalósítása.

VÍZ 3.: A regionális hálózati szennyvíztisztítási technológia engedélyezett változatának felülvizsgálata a kapacitási és gazdaságossági szempontok figyelembe vételével.

A felszíni vizek védelme érdekében szükséges:

VÍZ 7.: A Kelemér-patak vonatkozásában biztosítani kell a jelenlegi vízminőségi állapotok megtartását, illetve törekedni kell a további javításra.

a) A vízfolyások medrét és környezetét a hulladékoktól mentesíteni szükséges.

b) A meder karbantartáshoz szükséges 6m-es parti „szervízsáv” biztosítása

c) Az illegális szennyvíz bekötések feltárása, megszüntetése

A felszín alatti vizek tekintetében cél a szennyezés utánpótlás felszámolása. Ennek érdekében szükséges:

VÍZ 8.: A felszíni eredetű diffúz terhelések csökkentése (lezárt kommunális lerakó rekultiválása a hulladékkezelési tervnek megfelelően)

VÍZ 9.: A szennyvízcsatorna kiépítéséig is a közműpótlók állapotának felülvizsgálata és karbantartása az azokból származó szennyezés megakadályozása érdekében.

3.1.3. FÖLDVÉDELEM

Célállapot: A talaj termőképességét és állapotát megóvó területhasználat.

A célállapot elérése érdekében szükséges:

FÖLD 1.: A potenciális talajszennyezést jelentő illegális hulladéklerakások folyamatos felszámolása.

FÖLD 2.: Helyi jogi szabályozás az illegális lerakások, információs háttérének és szankcionálásának megteremtésére

FÖLD 3.: Az eróziós hatások megakadályozása érdekében:

- a hiányzó csapadékvíz-elvezetési rendszerek (különös tekintettel az övárookra) kiépítésének folytatása, a meglévők jó karbantartása, felújítása
- a környező domboldalak fásítása, erdőtelepítés

3.2. A települési és az épített környezet védelme

3.2.1. A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET VÉDELME

Célállapot: Egy kevesebb környezeti stresszhatást eredményező, jobb környezeti állapotjellemzőkkel rendelkező települési környezet kialakítása és fenntartása.

A célállapot elérése érdekében szükséges:

A települési környezet tisztaságának védelme:

TISZTV.1.: A község köztisztasági helyzetének folyamatos javítása, elsősorban a lakossági szemléletformálás eszközével, valamint a településtisztasági feladatok ellátási színvonalának fejlesztésével.

TISZTV.2.: A köztisztasági szabályok hatékonyabb betartása, betarttatása, különös tekintettel a települési szilárd hulladékokra és az állattartásra vonatkozó előírásokra.

Kommunális hulladékkezelés feladatai:

KOMHULL.1.: A szilárd települési hulladékkezelési regionális rendszer tagjaként a községre háruló feladatok elvégzése a hulladékkezelési tervnek megfelelően:

- A szelektív hulladékgyűjtés bevezetése a veszélyes és az újrahasznosítható anyagokra, gyűjtősziget kialakítása

KOMHULL.2.: Intenzív felvilágosító-tudatformáló tevékenység kifejtése a lakosság körében a hulladékmennyiség csökkentése érdekében.

Kommunális szennyvízkezelés, -gyűjtés, -elvezetés, -tisztítás feladatai:

KOMVÍZ.1.: A települési folyékony hulladékokra vonatkozó önkormányzati rendelet megalkotása, helyi közszolgáltatás korszerű feltételeinek megteremtése előírásainak hatékony betartása, betartatása.

Csapadékvíz-elvezetés feladatai:

CSAPELV.1.: A csapadékvíz-elvezető rendszerek folyamatos karbantartása, működőképességük biztosítása.

CSAPELV.2.: A csapadékcsatorna-hálózat és elvezető rendszer bővítése, egységes szempontrendszer szerint megalkotott terveknek megfelelően

A lakossági és közszolgáltatási (vendéglátás, településüzemeltetés, kereskedelem) eredetű zaj-, rezgésvédelem és légszennyezés elleni védelem feladatai:

LAKZAJLÉG.1.: A vonatkozó központi rendeletek (mezőgazdasági hulladék, avar és kerti hulladék, tarló és nádas égetés helyi szabályozása gumi és kábelégetés tiltása.) figyelembe vételével helyi rendeletek megalkotása betartása

Zöldterület-gazdálkodás feladatai:

ZÖLDTER.1.: A meglévő települési zöldfelületek megfelelő gondozása, védelme és lehető legnagyobb mértékű fejlesztése mind minőségi, mind mennyiségi vonatkozásban.

A virágos területek lehetőség szerint növelése a lakosság bevonásával.

ZÖLDTER.2.: A zöldfelületi rendszerben az utak melletti védőfásítások szerepének növelése.

A helyi közlekedésszervezés feladatai:

KÖZLEKEDÉS 1.: A meglévő útpályák korszerűsítése.

KÖZLEKEDÉS 2.: Az újabb útszakaszok tervezése és építése során figyelembe kell venni a természeti területeket és az ökológiai hálózatot. Az útépités során el kell kerülni ezek károsodását.

KÖZLEKEDÉS 3.: kerékpárút-hálózat fejlesztése, a regionalitás figyelembe vételével

KÖZLEKEDÉS4.: A rendezési tervekben szereplő közlekedésfejlesztési javaslatok

megvalósításának szorgalmazása (26-os számú gyorsforgalmi út, illetve az Ózd irányú kistérségi összekötő út).

Az energiagazdálkodás feladatai:

- ENERGIA 1.: A községben történő beruházásoknál az energiahatékony és energiafelhasználást csökkentő technológiák megvalósításának támogatása.
- ENERGIA 2.: Elő kell segíteni a lakások, lakóházak, valamint a közintézmények energiatakarékosságra és az energiahatékonyság növelésére irányuló törekvéseit.
- Utólagos hőszigetelések, energia megtakarítást eredményező beruházások támogatása
- ENERGIA 3.: Az energiahatékonyssággal kapcsolatos ismeretek népszerűsítése, terjesztése, demonstrálása.

Rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításának és a környeztkárosodás csökkentésének települési feladatai:

- KÖRNYBIZT.1.: A riasztó-szirénarendszer felülvizsgálata, működőképességének folyamatos biztosítása.

Lakossági környezeti tudat- és szemléletformálás feladatai:

- TUDAT 1.: A környezetvédelmi tudati nevelést és a szemléletformálást már egészen kicsi korban szükséges elkezdeni (óvodai nevelés).
- TUDAT 2.: Óvodai környezetismereti programokat kell bevezetni, lehetőleg a szülők széleskörű bevonásával. Szemléltetések, vizsgálódások a gyermekek adott szintjén. Közös növényültetés, gondozás, növények, állatok megfigyelése.
- TUDAT 3.: Iskolás korban lehetőség nyílik magasabb szintű megfigyelésekre, a tapasztaltok összegzésére. Mérések végzése, tanulmányok saját tapasztalatok alapján. A természeti környezet tisztéletének megtanítása szükséges. Környezetvédelmi szakkörök, akciók szervezése. Környezetvédelmi vetélkedők, konkrét feladatok megoldásával.
- TUDAT 4.: A lakosság hiteles tájékoztatása a környezet állapotáról és annak változásairól, a környezetvédelmi program nyilvánossá tétele, megismertetése.

3.2.2. AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELME ÉS KÖRNYEZETI VONATKOZÁSAI

Az emberi egészséggel kapcsolatos problémákat és teendőket részletesen a WHO útmutatása alapján elkészült Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogram tárgyalja az NKP keretében. Ezen problémák kezelése minden környezeti elem és rendszer szintjén feladatot jelent.

Célállapot: Olyan környezeti körülmények biztosítása, amely hosszú távon sem befolyásolja negatívan az emberi egészséget, hozzájárul a lakosság egészségi állapotának javításához.

Községünkre nézve a legfontosabb teendők a következők:

HUMÁN 1.: A porimmisszió kiterjedtebb vizsgálata. Az állapot javítása érdekében szükséges intézkedések meghatározása, végrehajtása

HUMÁN 2.: Az allergén gyomnövények jelentős visszaszorítása. E növények és a velük kapcsolatos tudnivalók megismertetése.

3.2.3. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELME

Célállapot: Az emberi igényeket kielégítő, esztétikus, kultúra és hagyományőrző épített környezet biztosítása.

Ennek érdekében szükséges:

ÉPÍTETT 1.: Községi szintű program és eszközrendszer kidolgozása az épített környezet védelemre javasolt értékeinek hatékony védelmére.

ÉPÍTETT 2.: A településkép harmóniájának fokozott védelme, a szerkezeti és szabályozási tervekben a környezetvédelmi programban megfogalmazott elvárások érvényre juttatása.

3.3. A természet és a táj védelme

3.3.1. TERMÉSZETVÉDELME

Célállapot: A község természeti értékeinek és környezetének védelme, fenntartható használata. Az országos és helyi jelentőségű védett és védendő értékek állapotának megóvása, társadalmi ismertségük és elismertségük növelése. A Nemzeti Környezetvédelmi Programmal és a Nemzeti Természetvédelmi Alaptervvel összhangban a természetvédelem érdekeinek és igényeinek szem előtt tartása a különböző fejlesztési programok során.

Ennek érdekében szükséges:

TERMÉSZET 1.: A feltárt élő és élettelen, illetve tájképi és természethez kapcsolódó kultúrtörténeti értékeket, ezek térképeit, nyilvántartásait a készülő Szerkezeti és Szabályozási Tervben rögzíteni kell

TERMÉSZET 2.: A védelemre kerülő természeti értékek megismertetése érdekében tájékoztató kiadvány, útmutató készítése.

TERMÉSZET 3.: A védett természeti értékek állagvédelméről, fenntartásáról folyamatosan gondoskodni kell.

3.3.2. TÁJVÉDELEM

Célállapot: A község és környezete tájainak - mint erőforrásnak fenntartható használata. A táj esztétikai értékének megőrzése, illetve javítása.

Ennek érdekében szükséges:

TÁJ 1.: A készülő Szabályozási Tervben is rögzíteni a tájvédelmi szempontokat.

TÁJ 2.: A roncsolt felszínnek (hulladék lerakó) rehabilitációja

TÁJ 3.: A természet alkotta tájak megőrzendők, azok nem áldozhatók fel pillanatnyi gazdasági érdekeknek.

3.4. Önállóan kezelt hatótényezők

3.4.1. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Célállapot: Minimális hulladéktermeléssel járó gazdálkodás és fogyasztás. Komplex hulladékgazdálkodási rendszer kialakítása.

Ennek érdekében szükséges:

HULLADÉK 1.: A községre is érvényes hulladékkezelési tervben rögzítettek végrehajtása

3.4.2. ZAJ ÉS REZGÉS ELLENI VÉDELEM

Célállapot: A lakosság egészségvédelme érdekében a környezeti zajok elfogadható szintre mérséklése.

Ennek érdekében szükséges:

ZAJ 1.: Az új létesítmények telepítésénél fokozott gondot kell fordítani a vonatkozó zajvédelmi előírások betartására. Ezek használatba vétele, üzembe helyezése

során műszeres méréssel kell igazoltatni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését.

Az engedélyezési eljárások során fokozott gondossággal és figyelemmel szükséges eljárni annak érdekében, hogy az esetleges zaj- és rezgéshatásokat már a tervezéskor lehessen csökkenteni.

ZAJ 2.: A községi zajtérkép elkészítése hosszú távú feladat.

3.4.3. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

Célállapot: Az állampolgárok és a környezet biztonságát garantáló gazdálkodás és termelés.

Ennek érdekében szükséges:

BIZT.1.: A megyei katasztrófavédelmi szervezettel való kapcsolattartás szabályozása.

4. A program megvalósításának eszközei

4.1. A program stratégiai alapelvei

A fenntartható fejlődés:

A fenntartható fejlődés két, a piac által nem kellően érzékelhető szempontot kíván érvényesíteni, a környezeti értékek megtartását és a jövő generációkért érzett felelősség elvét. A társadalom fenntartható fejlődésének környezetvédelmi vetülete a környezet fenntartható használatát jelenti, vagyis azt az alapelvet, hogy úgy javítsuk az emberi élet minőségét, hogy közben a természeti erőforrások és az életfenntartó ökológiai rendszerek teherbíró és megújuló képességének határain belül maradjunk. A fenntartható fejlődés feltételezi, hogy egyensúlyt lehet teremteni a szükségletek kielégítése és a környezeti értékek megőrzése között. Itt kulcskérdés a lételelemek (víz, föld, levegő) állapotának és a természet megőrzésének igénye. Az elv érvényesítése megkívánja egy sor nem piaci megoldás érvényesítését. Az elvet egyaránt érvényesíteni kell helyi, regionális és globális szinten.

Az elővigyázatosság elve:

Az emberi tevékenységek bővülésével, a társadalmi és földrajzi munkamegosztás fokozódásával és szakosodásával rohamosan növekednek és gyakoribbá válnak az ezekből eredő környezeti kockázatok. Az újabb és egyre bonyolultabb termelési rendszerek, technológiák alkalmazása során egyre nő a környezeti hatásokra vonatkozó bizonytalansági tényező. A kockázatok csökkentése érdekében az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni azokban az esetekben, amelyek során súlyos vagy visszafordíthatatlan környezeti károk következhetnek be a jövőben. Ennek legjellemzőbb példái a vegyi anyagokkal kapcsolatos problémák, a nukleáris biztonság kérdései és a hosszabb távon fenyegető globális éghajlatváltozás.

A megelőzés elve:

A megelőzés elvének érvényesítése nélkül nem lehet előre lépni a fenntartható fejlődés irányába. A megelőzés egyrészt általában lényegesen gazdaságosabb megoldás az utólagos beavatkozásoknál, másrészt vannak olyan esetek - főleg a természeti értékek területén - ahol az eredeti érték semmilyen ráfordítással sem állítható helyre.

Az ilyen értékek csak a káros hatások megelőzésével óvhatók meg. Ezért a program fő iránya a megelőzés kell, hogy legyen.

A stratégia kulcskérdése a megelőzés elvének érvényesítése. A korlátozott erőforrásokat és lehetőségeket még azon az áron is a megelőzésre kell fordítani, hogy a meglévő környezetállapothoz kapcsolódó problémák felszámolása hosszabb időt vesz igénybe.

A megelőzés elve megköveteli, hogy a környezetvédelem segítse és befolyásolja a technológiai fejlődést, részt vegyen annak támogatásában. Hasonlóképpen ezen elv érvényesítéséhez a környezetbarát termékek elterjesztésének és a jelenleg használt környezeti problémákat okozó anyagok helyettesítésének megoldására is szükség van. Azokat a technológiai fejlesztéseket, innovációs lépéseket, termékkorszerűsítéseket, amelyek a környezet igénybevétele, terhelése csökkentik, éppen úgy támogatni szükséges, mint a csak közvetlenül környezetvédelminek tekintett beavatkozásokat. A környezetvédelem segítse és ösztönözze a környezettudatos irányítási módszerek bevezetését, valamint a technológiai fejlődést, vegyen részt azok támogatásában.

A város területén és közvetlen környezetében létesülő tevékenységek (ipari, mezőgazdasági, stb.) engedélyezése során törekedni kell arra, hogy az EU-hoz való csatlakozás előtt, illetve az átmeneti időszakban a kérelmek már az EU ajánlás szerinti környezetvédelmi normákat is figyelembe véve legyenek elbírálva (nehogy később a kiadott engedélyeket "megszenvedje" a város).

Partneri viszony:

A környezetpolitika kialakítása és megvalósítása során a program partneri viszonyt kíván kialakítani a különböző szereplőkkel. Ennek érdekében meg kell teremteni az egyes közigazgatási szintek közötti hatékony és folyamatos együttműködés feltételeit.

Az NKP-val összhangban egyre nagyobb szerep jut az önkormányzatoknak és társulásaiknak a környezeti problémák megoldásában. Törekedni kell a nyílt és eredményes kapcsolatok megteremtésére az önkéntes állampolgári csoportokkal, civil szervezetekkel, oktatással, egészségüggyel, a szennyező vállalatokkal.

A stratégiát és magát a programot elfogadhatóvá kell tenni a társadalom számára. A környezetvédelmi beavatkozások hatékonyságának biztosítása, az érintettekkel való viszony javítása, a megelőzés elvének érvényesítése érdekében előre kell lépni a környezetvédelmi céloknak a többi ágazat politikájába való integrálása kérdésében. A fenti célok csak akkor biztosíthatók, ha ez az utóbbi törekvés sikeres.

Szükség van a gazdálkodók környezetvédelemben való részvételi lehetőségének javítására. Lehetőség szerint szükséges a vállalkozók részvételének növelése a környezetvédelemben.

Gazdaszemlélet:

A környezetvédelemnek olyan kötelező feladatai is vannak, amelyek nem kapcsolhatók a piacgazdasághoz, ezért szükség van olyan megoldásokra, amelyek környezetvédelmi és természet megőrzési célokat valósítanak meg és ehhez biztosítják a gazdasági eszközöket.

Ennek feltétele, hogy úgy az állam szintjén, mint az önkormányzatoknál, az értékek megtartása érdekében kialakuljon a "gazdatípusú szemlélet" és az ennek megfelelő felelősségtudat is.

A stratégia célként tűzi ki az állami és önkormányzati környezetvédelmi példamutatást, mert e nélkül nem várható el a lakosságtól és a vállalkozóktól a környezetvédelem érdekében történő cselekvés. Ehhez a példamutatáshoz nem csupán a "gazda" módjára való viselkedésre, de a megalkotott szabályok betartására is szükség van. A gazdaszerep gyakorlata annál erősebben jelentkezhet, minél konkrétabb maga a gazdálkodás tárgya. A problémák megjelenése és azok gyakorlati megoldása a helyi vagy regionális szinten a legjellemzőbb. Ennek megfelelően a stratégia olyan megoldásokat képvisel, amelyek nagyobb lehetőséget teremtenek a helyi és regionális szinten a társadalmi részvételre és beavatkozásokra.

4.2. A tervezés, szabályozás, finanszírozás alapkérdései

A korszerű környezetpolitika előrelátó, célorientált és integrált megközelítést, a különböző területi szintek és az ágazatok közötti egyeztetett tervezést, programkészítést és megvalósítást igényel. A környezetvédelmi törvény ennek szellemében rendelkezik a megyei és települési önkormányzatok környezetvédelmi programalkotásának kereteiről és rendjéről. A törvény előírja a települési környezetvédelmi program legalább kétévenkénti felülvizsgálatát, értékelését, és ennek megfelelően a szükségessé váló tervezési módosításokat.

A folyamatosan alkalmazott stratégiai tervezési módszerek helyi szinten is jó lehetőséget biztosítanak a környezeti célok, prioritások és probléma-megoldási módozatok pontosabb mérlegelésére. A stratégiai tervezés alkalmas az állandóan változó külső környezet új kihívásaihoz történő alkalmazkodás elősegítésére, a környezetvédelem eszköztárát gazdagító új megoldások folyamatos elsajátítására.

Ugyanakkor a számításba vehető alternatívák feltárása révén lehetőséget nyújt a különböző környezeti kockázatok csökkentésére, illetve megelőzésére, a szükséges pénzügyi források, költségvetési igények pontos megfogalmazására, az erőforrások pontos hasznosítására.

Érvényesülnie kell a "szennyező fizet" elvnek.

A szabályozás alapja a legtöbb esetben egy-egy helyi regionális szinten megjelenő környezeti probléma megoldása. A szabályozás hatékonyságának javítását csak akkor lehet elérni, ha a kiválasztott eszközök megfelelnek a megoldandó probléma jellegének. Hatékonysági szempontból elengedhetetlen, hogy a szabályozási rendszer bizonyos elemei tükrözzék a helyi és regionális környezeti problémák sajátosságait. Ennek érdekében folyamatosan át kell tekinteni a környezetvédelem ösztönző és finanszírozási rendszerének működését helyi szinten is.

Helyi szinten szükséges a környezetvédelmi finanszírozási rendszer meghatározása, évente a meghatározott környezetvédelmi feladatokhoz igazított költségvetési keret meghatározása. A környezetvédelmet önálló szakfeladatként kell elismerni és számára az éves költségvetésben önálló keretet kell biztosítani. Szükséges a környezetvédelmi önkormányzati rendeletek megfelelő alkalmazása is.

4.2.1. A PÉNZÜGYI FELTÉTELEK ÉS TÁMOGATÁSI LEHETŐSÉGEK

- A szolgáltató gazdasági szervezetek és települési önkormányzatok pénzügyi előirányzatai és lehetőségei a környezetvédelmi fejlesztések finanszírozására;
- A normatív költségvetési támogatásból környezetvédelmi fejlesztési és üzemeltetés finanszírozási lehetőségek;
- A központi költségvetésből szerezhető támogatások;
 - Céltámogatás,
 - Állami támogatási előirányzat,
 - Címzett támogatás,
 - Területfejlesztési támogatások,
 - Központosított előirányzatok,
 - Fejezeti kezelésű előirányzatok,
- ◆ Elkülönített állami pénzalapokból elnyerhető támogatások;
 - Zöld Forrás,
 - Útalap,
 - Munkaerőpiaci Alap,
- ◆ Regionális források;
 - Területfejlesztési cél-előirányzat,
 - Területi kiegyenlítést szolgáló fejlesztési célú támogatás,
 - Céljellegű decentralizált támogatás,
- ◆ Önkormányzati saját források;
 - Helyi adók,
 - Önkormányzati környezetvédelmi alapok
 - Önkormányzati ingatlanok hasznosítása,
- ◆ Gazdálkodói források;
- ◆ Lakossági források;
- ◆ Hitelek

Az EU-beli pályázati lehetőségek:

- LIFE

- KIOP (Európa Terv az Egészséges Környezetért)
- KOHÉZIÓS ALAP

Ezek a pályázati lehetőségek önállóan Serényfalva vonatkozásában nem relevánsak, inkább társulások tagjaként tud belőlük részesedni (aktuálisan a hulladékkezelés területén)

A település szempontjából az országos és területi környezetvédelmet szolgáló alapok a fontosak. A program készítésekor nyitott alap nem áll rendelkezésre, így konkrét finanszírozási javaslatra nem nyílik lehetőség. **Példaként dőlt betűvel szedve** bemutatunk néhányat a 2004-ben még nyitott „Zöld Forrás”-beli lehetőségek közül.

„1.3 A természeti ismeretterjesztést szolgáló fejlesztések

A pályázat címe: A természeti ismeretterjesztést szolgáló fejlesztések

A pályázat célja: A természeti ismeretterjesztést szolgáló fejlesztések

A támogatás igénybe vételére jogosultak köre: Civil szervezetek, települési önkormányzatok és azok társulásai

Támogatási feltétel a támogatott fejlesztés bemutatásának, ismeretterjesztésének vállalása, kommunikációja.

A támogatás formája: Vissza nem térítendő

A támogatás felső határa: A projekt teljes költségének maximum 90%-a, de legfeljebb 5 millió forint

A pályázatok benyújtásának szabályai: A pályázatot **a területileg illetékes nemzeti park igazgatóság**hoz kell benyújtani **5 példányban**, a felhívás „általános szabályok” részében szereplő határmáig.

3.4 Patakok, kisvízfolyások medrének és partjának hulladékmentesítése

A pályázat címe: Patakok, kisvízfolyások medrének és partjának hulladékmentesítése

A pályázat célja: Patakok, kisvízfolyások, belvíz és csapadékvíz elvezető csatornák medrének és partjának hulladékmentesítése

A támogatás igénybe vételére jogosultak köre: Települési önkormányzatok és azok társulásai, közalapítványok, civil szervezetek

Támogatási feltétel a támogatott fejlesztés bemutatásának, ismeretterjesztésének vállalása, kommunikációja.

A támogatás formája: Vissza nem térítendő

A támogatás felső határa: A projekt teljes költségének maximum 90%-a, de legfeljebb 2 millió forint

A pályázatok benyújtásának szabályai: A pályázatot a **területileg illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgatósághoz** (KÖVIZIG) kell benyújtani **5 példányban**, a felhívás „általános szabályok” részében szereplő határidőig.

4.4 Közterületen elhagyott hulladék begyűjtése és megfelelő kezelése

A pályázat címe: Közterületen elhagyott hulladék begyűjtése és megfelelő kezelése

A pályázat célja: Közterületen elhagyott hulladék begyűjtése és megfelelő kezelése

A támogatás igénybe vételére jogosultak köre: Települési önkormányzatok, vagy megbízottaik, az önkormányzatok társulásai;

A támogatás formája: Vissza nem térítendő

A támogatás felső határa: A támogatás mértéke a szükséges munkák költségeinek 50%-a, de legfeljebb 1 millió forint

A támogatás feltételei:

az önkormányzat közterületén (közutak, parkok, vasutak menti területek, stb.) illegálisan lerakott, elhagyott hulladékot számolják fel;

- ☐ az önkormányzatoknak vállalniuk kell, hogy az illetékességi területükön a felszámolást követően kialakuló újbóli illegális lerakást saját forrásból megszüntetik;

- ☐ a felszedett hulladékot engedéllyel rendelkező, megfelelően szigetelt lerakóba, vagy más kezelő létesítménybe kell szállítani;

- ☐ a befogadó nyilatkozatát és árajánlatát a támogatáskérelemhez csatolni kell,

- ☐ a támogatott fejlesztés bemutatásának, ismeretterjesztésének vállalása, kommunikációja.

Nem támogatható

- ☐ az az önkormányzat, amely hasonló céllal korábban támogatásban részesült;

- ☐ a magánterületen található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolására irányuló pályázat.

A pályázatok elbírálásának szempontjai:- a támogatás feltételeinek való megfelelés mértéke;

- előnyben részesülnek az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő, valamint 2000 főnél kisebb lélekszámú települések önkormányzatai.

A pályázatok benyújtásának szabályai: A pályázatot a **területileg illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgatósághoz** (KÖVIZIG) kell

benyújtani 5 példányban, a felhívás „általános szabályok” részében szereplő hatánapokig.

4.5 A por- és zajterhelés csökkentése érdekében őshonos fafajok telepítése belterületi közterületen

A pályázat címe: Por- és zajterhelés csökkentésére őshonos fafajok telepítése belterületi közterületen

A pályázat célja: Por- és zajterhelés csökkentése érdekében őshonos fafajok telepítése belterületi közterületen

A támogatás igénybe vételére jogosultak köre: önkormányzatok és civil szervezetek

A támogatás formája: Vissza nem térítendő

A támogatás felső határa: A beruházás teljes költségének maximum 50%-a, legfeljebb 5 millió forint

Támogatás feltételei:

- településenként legalább 300 db fa ültetése,
- az illetékes természetvédelmi hatóság által jóváhagyott kertépítészeti kiviteli terv (amely fakiültetési tervet is magában foglalja) becsatolása,
- a tervezett beruházásra vonatkozó tételes költségjegyzék becsatolása az igényelt támogatás szerint,
- nyilatkozat becsatolása a telepítendő fák utógondozása kérdésében
- a telepítés csak belterületi közterületen támogatható, amelyről a pályázónak nyilatkoznia kell.
- a támogatott beruházás kommunikációjának vállalása

Prioritások:- előnyben részesülnek azok a pályázók, akik közmunka keretében végeztetik a fák ültetését és gondozását,
- a támogatandó beruházás a település környezetvédelmi programjának részét képezi.

A pályázatok elbírálásának szempontjai:- a beruházás által közvetlenül érintett lakosok száma,

- a támogatási feltételeknek való megfelelés mértéke,
- beruházás költséghatékonysága
- az illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság szakmai véleménye arról, hogy a tervezett fafajok telepítése mennyiben szolgálja a település por és zaj terhelésének csökkentését.

A pályázatok benyújtásának szabályai: A pályázatot az **Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatósághoz (OKTVF)** kell benyújtani **4 példányban**, a felhívás „általános szabályok” részében szereplő hatánapokig.

4.9 Üzemelő ivóvízbázisok védelme

A pályázat címe: Üzemelő ivóvízbázisok védelme

A pályázat célja: Az üzemelő ivóvízbázisok védelme. Támogatható fejlesztések: üzemelő vízbázisok aktív védelmére, biztonsága megőrzésére irányuló beruházások; üzemelő vízbázisok szennyeződése esetén monitoring rendszer kiépítését vagy bővítését, a kárelhárítást szolgáló művek kiépítését vagy bővítését szolgáló fejlesztések; vízbázis védőterületek kialakítására irányuló, a védőterület kialakításáról szóló határozatban előírt intézkedések megvalósítása, a vízbázisok biztonságba helyezésére irányuló megvalósíthatósági tanulmányok készítése

A támogatás igénybe vételére jogosultak köre: Települési önkormányzatok és azok társulásai, állami vagy önkormányzati többségi tulajdonban lévő víziközművet üzemeltető szervezetek

A támogatás formája: Vissza nem térítendő

A támogatás felső határa: A beruházás teljes költségének maximum 50%-a, de legfeljebb 50 millió forint, megvalósítási tanulmány esetén legfeljebb 2 millió Ft

Támogatás feltételei:

A pályázati dokumentációnak tartalmaznia kell:- a jogerős vízjogi létesítési engedélyt,
- a beavatkozásokról készített műszaki leírást, helyszínrajzokat, költségvetést,
- a védőterület kialakítására kötelező jogerős határozatot.

A pályázatok elbírálásánál a vízbázis veszélyeztetettségének mértéke kerül figyelembe vételre.

Támogatási feltétel a támogatott fejlesztés bemutatásának, ismeretterjesztésének vállalása, kommunikációja.

A pályázatok benyújtásának szabályai: A pályázatot a **területileg illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgatósághoz** (KÖVIZIG) kell benyújtani **5 példányban**, a felhívás „általános szabályok” részében szereplő határidőig.

A szükséges pályázati adatlapot („Zöld Forrás” pályázati adatlap környezet- és természetvédelmi valamint vízgazdálkodási célú **fejlesztések** megvalósításához), a kitöltési útmutatót és a kötelezően csatolandó mellékleteket a PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ tartalmazza.”

Kihangsúlyozzuk, hogy a fenti pályázati lehetőségek pillanatnyilag nem aktuálisak, de a különféle pályázati értesítőkben, illetve a www.kvvm.hu honlapon nyomon követhetők az aktuális pályázati lehetőségek, a <http://www.oth.gov.hu/eupik/palyazatok/kereso> honlapon pedig lehetőség nyílik célirányos keresésre.

4.4. A környezetvédelmi információsrendszer fejlesztése

A Nemzeti Környezetvédelmi Program célkitűzéseit figyelembe véve helyi szinten is szükséges környezetvédelmi információs rendszer kialakítása, mely kapcsolódik a regionális és végső soron az országos rendszerekhez. A létrehozandó környezetvédelmi információs és adatrendszert úgy kell kialakítani, hogy az jól kezelhető és elérhető legyen. Az egységes, komplex információs rendszerben megvalósítható az adatok helyi szintű megbízható gyűjtése, ellenőrzése, térinformatikai alapokon nyugvó rendszerezése, feldolgozása és továbbítása.

Serényfalva vonatkozásában a legközelebbi immissziós mérőállomás a putnoki, mely adatai az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat honlapján (<http://www.kvvm.hu/szakmai/nmc/index.php>) megtalálhatók. Más releváns adatbázis nem áll rendelkezésre, a pollenterhelés tervezett kazincbarcikai és ózdi mérésével pontosabb információk rendelkezésre állása várható, pillanatnyilag a miskolci adatok érhetőek el (<http://www.antsz.hu/oki/uj.htm>).

4.5. Intézményi rendszer

A Program megvalósítása szempontjából alapvető a környezetvédelem intézményrendszerének helyi szinten való erősítése. E nélkül veszélybe kerülhet a fenntartható fejlődés elvének gyakorlati érvényesítése, a közérdek védelme, az önkormányzati környezetvédelmi feladatok ellátása.

Szükséges erősíteni a horizontális kapcsolatok rendszerét szorosabb együttműködésre törekedve a társhatóságokkal, vállalatokkal, oktatási, egészségügyi intézményekkel, civil szervezetekkel és a lakossággal.

4.6. A lakossági részvétel és tudatosság erősítése

A Program megvalósításában nagy szerep hárul a helyi társadalom szereplőire, szervezeteire. A környezetvédelmi, természetvédelmi és a területfejlesztési törvénnyel, valamint a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal összhangban e vonatkozásban sajátos feladatai vannak az önkormányzatnak.

A környezetvédelmi ismeretek, az ökológiai szemlélet és a környezettudatos magatartásforma kialakítása minden állampolgár és minden szakma számára elengedhetetlen a fenntartható fejlődés irányába való előrelépés igénye miatt. Az oktatás, képzés, tájékoztatás feladata, hogy az emberek számára világossá tegye az egyes döntéseik környezeti következményeit és a helyes megoldások módjait. Az önkormányzatnak ebben tevékeny részt szükséges vállalnia.

A helyi társadalom környezethez való viszonyában az országos és helyi tömegtájékoztatási eszközöknek döntő szerepe van. A környezetvédelmi tájékoztatás hatékonyabb formáinak alkalmazását kell elősegíteni és egyidejűleg a színvonalat növelni.

A helyi társadalom szempontjából is alapvető elvárás az információhoz való jog biztosítása. Ebből a szempontból nem elegendő a környezeti állapotadatok megadása, hanem szükség van az okok, okozók tisztázására is, mert e nélkül a védekezésnek korlátozottak a lehetőségei.

Szükség van az információhoz jutás lehetőségeinek javítására. A társadalom tudatossága csak olyan körülmények között növelhető, amelynél a valóságos helyzet ismertetése a normális állapot és ez nem lehet állandó mérlegelés tárgya.

A közösségek és a lakosság öntevékeny környezetvédelmi kezdeményezései számára szükséges megteremteni a hátteret.

Tudatosítani kell a helyi társadalomban, hogy a környezeti feltételek, értékek a megfelelő életminőség lényeges összetevői. A Program feladata olyan lehetőségek megteremtése, amelyek kihasználásával mód nyílik környezetbarát és egészséges életmódot folytatni.

A társadalmi részvétel és a tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek. A megvalósítás érdekében a megfogalmazott és elfogadott Programot széles körben szükséges nyilvánosságra hozni.

Elengedhetetlen a környezetvédelmi, természetvédelmi oktatást helyi szinten is továbbfejleszteni.

A környezeti nevelést már egészen kicsi korban szükséges elkezdni. Ehhez nyújthatnak segítséget a közös rendezvények, akcióprogramok, környezetvédelmi klubok, szerveződések. Hasznosnak bizonyulnak a közös ismeretterjesztő kiadványok, előadássorozatok.

Fontos egy iskolán kívüli képzési rendszer kialakítása, melyben igény szerint felnőttek is részt vehetnének.

Szélesíteni kell a Programhoz kapcsolódó társadalmi szervezetek támogatását. Végző soron a legfontosabb feladat a közvélemény szemléletének abba az irányba való formálása, hogy a szebb és egészségesebb környezet már belső igénnyé váljon. Ha a saját területén minden ember tesz valamit környezetünkért, akkor az előbb vagy utóbb mindenképp pozitív eredményhez és pozitív környezeti gondolkodáshoz vezet.

4.7. Környezeti jövőkép kialakítása

A környezetvédelmi programmal összhangban szükséges egy környezeti jövőkép kialakítása a község számára. A környezeti jövőkép megalkotásához elengedhetetlen a lakossággal, termelőkkal és a hatóságokkal a környezetvédelem terén még szorosabb együttműködés megvalósítása.

A cél, hogy községünk a lakosság tevékeny közreműködésével tiszta, virágos településsé váljon. Ez elengedhetetlen ahhoz, hogy Serényfalva lakóinak életminősége és komfortérzete jelentősen javuljon a község az idelátogató idegenek számára is vonzóvá váljon.

Regionális és országos viszonylatban községünkéről olyan kép alakuljon ki, hogy tiszta és környezeti értékeire igényes település.

Kiemelten fontos a "Virágos Magyarországért" c. országos mozgalomban való további részvétel, ehhez elengedhetetlen a közterületek, intézmények és lakóházak virágokkal, növényzettel való tartós díszítése a lakosság tevékeny bevonásával.

A környezeti jövőkép megalkotása szorosan összefügg az emberek környezeti tudatosságának növelésével, szemléletformálással és a környezettudatos magatartásforma kialakításával. Fokozatosan el kell érni, hogy a tiszta környezet iránti igény az emberek belső igényévé váljon, és hajlandók legyenek ez irányba cselekedni is.

A tiszta, egészséges környezet végső soron megállíthatja az elvándorlást is.

5. A megvalósítás kulcsterületei

A környezetvédelmi program konkrét feladatait -- Serényfalva környezeti adottságait figyelembe véve -- két különböző részre lehet bontani. Mivel a környezeti terhelés egyik hányadát a téglagyár ipari tevékenysége okozza, indokolt nyomon követni az ottani környezetvédelmi feladatokat.

A környezetvédelmi teendők másik jelentős hányadát képviselik az önkormányzat saját hatáskörében végrehajtandó feladatai.

5.1. A Társaságok legfontosabb környezetvédelmi feladatai

A program elfogadását követően a környezetre hatást gyakorló téglagyár (és más a jövőben beruházó termelők) a programban szereplő feladatok közül a rájuk vonatkozókat a jelkulcs szerint megadják, majd évről évre a változásokat, illetve a teljesüléseket önkéntes alapon jelentik.

A téglagyár 2005-ben a szociális épületben a fűtés-, melegvíz szolgáltatás rekonstrukcióját, gázkazán beépítését tervezi, a bányászati diffúz porterhelés csökkentése érdekében ipari vízzel locsolják a művelt területet (LEVEGŐ 1. a); LEVEGŐ 1. b); LEVEGŐ 4; ENERGIA 1; HUMÁN 1.;)

A rendszer a nyilvánosság bevonásával önkéntes alapon működtethető, hasonlóan a vállalati környezetirányítási rendszerekhez, de a vállalati vállalatok önkormányzati szinten összesíthetők és értékelhetők.

5.2. Az Önkormányzat feladatai

A főbb önkormányzati feladatokat a mellékletbeli táblázatok tartalmazzák.

5.2.1. Serényfalva Önkormányzatának környezetvédelmi politikája

Serényfalva Önkormányzata a káros környezeti hatások mérséklése, valamint a helyi és a tágabb környezet állapotának javítása érdekében az alábbi főbb környezetpolitikai célokat tűzi ki:

Mint intézmények fenntartója és munkáltató:

- A hatályos előírások, szabályok maradéktalan betartását elsődlegesnek tekinti.
- A környezetvédelmi szempontokat a települési döntéseknél érvényesíti.
- Beszerzéseinél a környezetkímélő technológiákkal előállított és környezetbarát felhasználási tulajdonságokkal rendelkező javakat részesíti előnyben.
- Tevékenységével összefüggésben a hulladékok keletkezésének csökkentésére törekszik, a szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztésével a hasznosítást helyezi előtérbe.
- Az Önkormányzati Intézmények dolgozói és a lakosság körében környezetvédelmi felvilágosító, tudatformáló tevékenységet fejt ki.
- Tevékenysége során az olyan partnerekkel való együttműködést helyezi előtérbe, akik környezeti teljesítménye megfelelő.

Mint szabályozó és szolgáltató:

- Szabályozási és hatósági tevékenységével a környezeti állapotokat, valamint a település polgárainak életminőségét igyekszik javítani.
- Tevékenységével a káros környezeti hatások megelőzésére törekszik.
- Mérlegeli és elemzi döntései - intézkedései várható környezeti hatásait.
- Szabályozási tevékenységével és forgalomszervezési intézkedéseivel elősegíti a közlekedési eredetű káros környezeti hatások csökkentését.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a települési környezet állapotát.
- Szabályozási és hatósági tevékenysége által védi az épített és természetes környezetet.
- Keresi a lehetőségeket a meglévő természetes élőhelyek védelmének javítására
- Tevékenységével és a jó példák megismertetésével elősegíti a környezet - természettudatos szemlélet kialakítását és elmélyítését.
- Törekszik az energiahatékony, energiatakarékos megoldások alkalmazására, annak elősegítésére.

Környezet,- természetvédelmi tevékenysége során:

- Döntéseibe, intézkedéseibe a nyilvánosság biztosításával bevonja a lakosság széles körét, valamint a civil szervezeteket.
- A problémák megoldása során elősegíti a konzultációkon alapuló megegyezést.
- A környezet védelmére és állapotának javítására irányuló tevékenységében széleskörű együttműködésre törekszik.
- Környezetvédelmi tevékenységének folyamatos javításával elősegíti a környezetminőség javulását.

6. A programhoz kapcsolódó jogi feltételek és intézkedések

Az aktuális környezeti jogi háttér a <http://www.kvvm.hu/jogszabalyok.php> honlapon követhető nyomon.

6.1. Önkormányzati jogi szabályozás összehangolása a program célkitűzéseivel és végrehajtásával.

Környezetvédelmi önkormányzati szabályozási feladatok

A hatályos törvények felhatalmazzák a helyi önkormányzatokat, hogy illetékességi területükre vonatkozóan - egyebek között - a környezetvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat alkossanak és léptessenek hatályba, amelyek azonban nem lehetnek ellentmondásban vagy enyhébb előírást tartalmazók a törvényi, kormányzati vagy miniszteri jogszabályokkal.

Lényeges azonban, hogy figyelembe vegyék a helyi sajátosságokat, a már kialakult területi gazdasági, társadalmi, szervezeti viszonyokat és a magasabb szintű jogszabályok előírásait.

Mivel a megyei környezetvédelmi program figyelembe veszi a hatályos vonatkozó jogszabályokat, a helyi önkormányzati jogalkotásnál a megyei környezetvédelmi program célkitűzéseit figyelembe véve, arra építve célszerű a helyi rendeleteket felülvizsgálni, módosítani, vagy újat kiadni.

A jelenlegi gyakorlatban általában környezeti elemenként vagy azzal összefüggésben egyes részterületekre vonatkozó önkormányzati rendeleteket adtak ki, amelyek a település lakosságának kötelezettségeit a meghatározott részterületre vonatkozóan tartalmazzák (pl. köztisztasági, hulladékkezelési, avarégetési, szennyvízkezelési, stb.) a helyi előírásokat.

Az önkormányzati rendeletek ennek érdekében foglalkoznak a

levegőtisztaságvédelem érdekében:

- az avarégetés korlátozásával, hulladékégetés tiltásával,
- a fűtési módok; elégethető anyagok és eszközök meghatározásával,
- a bűzkibocsátás tilalmával (állattartás szabályozása),

vízminőség-védelem érdekében:

- a szennyvízelhelyezés módjával (csatorna-hálózatba vagy) közműpótló létesítménybe vezetésével,
- a szennyvízbe bocsátható anyagok meghatározásával,
- kötelezően igénybe veendő közszolgáltató kijelölésével, nyilvántartás, elszámolás előírásával
- a szennyvíz felhagyott kutakba, élővizekbe, csapadékcatornába való bevezetésének és szikkasztásának tilalmával,

hulladékkezelés szakszerűsége érdekében:

- a szelektív gyűjtés szabályaival, a veszélyes hulladékok elkülönítésével,
- az illegális hulladéklerakás tilalmával és szankcióival,
- a kötelező közszolgáltatás igénybevételével,
- a hulladékgyűjtés, szállítás és elhelyezés műszaki, környezetvédelmi követelményeivel.

közterületek tisztasága érdekében:

- közterületek tisztántartásával,
- parkfenntartással.

természetvédelem érdekében:

- a védett növény és állatfajok védelmével,
- a fakivágással kapcsolatos szabályokkal és előírásokkal,
- az erdőhasználattal,
- a védettség alatt álló természetvédelmi területek használatának szabályaival, kezelésével

rendkívüli környezetszennyezési esetek elhárítása érdekében:

- az illetékes hatóságok értesítésével

A programot készítette: ÖKOTECHNIKA Környezetvédelmi Szakértői Bt
3531 Miskolc, Kőporos út 3.

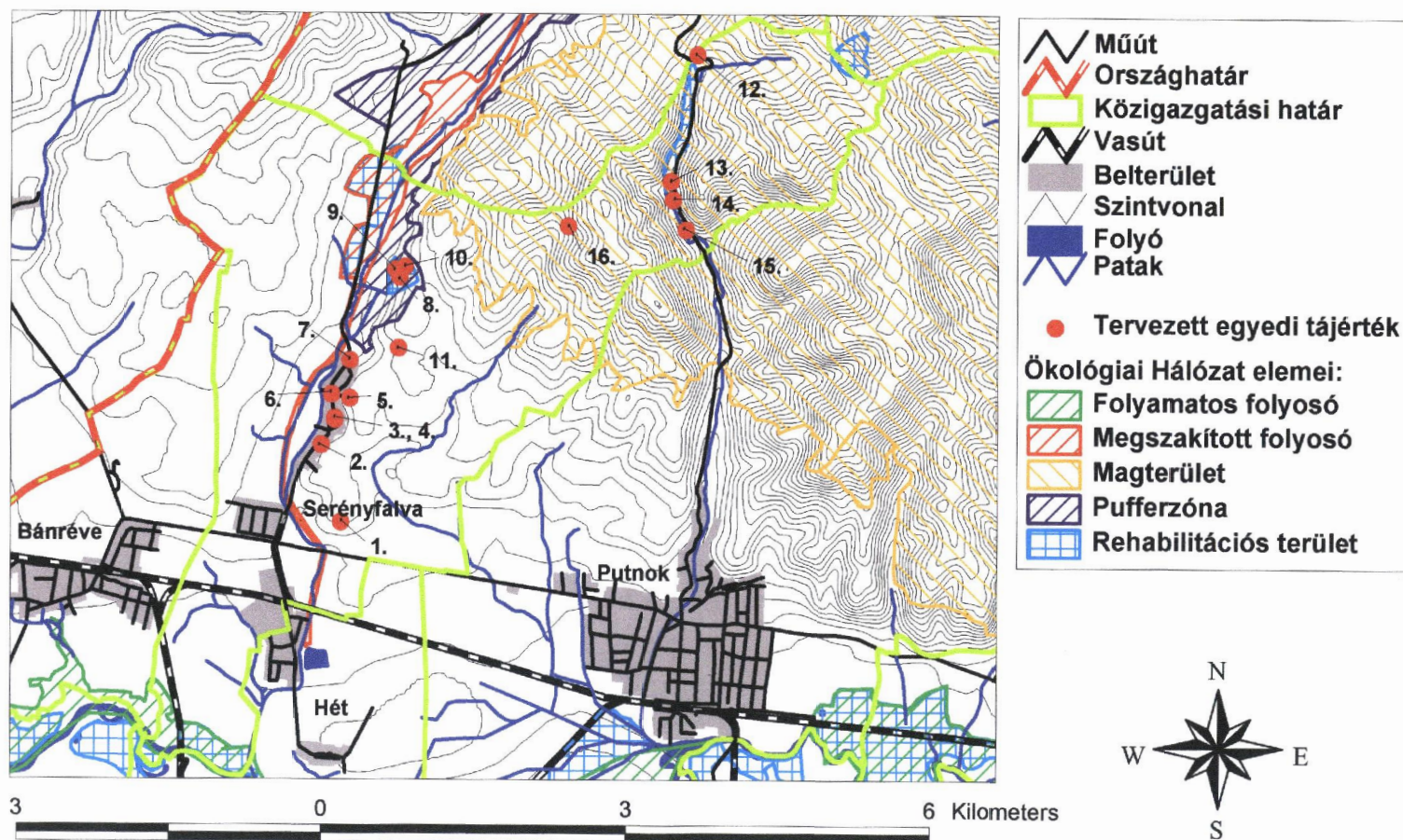
Miskolc, 2005. szeptember 30.

Tóth Árpád
ügyvezető

MELLÉKLETEK

Önkormányzati feladattáblázat

Természetvédelmi szempontból értékes területek Serényfalva közigazgatási területén II.

Természetvédelmi szempontból értékes területek Serényfalva közigazgatási területén I.

